

INVESTIGACIÓ SOBRE L'INCOMPLIMENT D'ACOLLIDA DE PERSONES REFUGIADES

í realització del documental “Yo sólo quiero ser libre”

Alba Serrano Pérez

Tutor: Dr. Ramon Girona

Treball Final de Grau en Comunicació Cultural

Universitat de Girona

Facultat de Lletres

Curs acadèmic 2017-2018

Gràcies Ramon per deixar-me complir aquesta promesa.

*Gràcies a la meva família per ser qui sóc.
Per mai tallar-me les ales i deixar-me volar sempre.*

*Gràcies a totes les persones que han col·laborat en aquest projecte.
En especial al Feras, l'Abo Baker i al George.*

*Gràcies a l'Obaid, per ser amic tot i la distància.
Per donar-me forces des d'Alemanya.
Espero la teva abraçada amb moltes ganes.*

*Gràcies Bilal per ensenyar-me el que era realment la llibertat.
Et pensem i et trobem molt a faltar.*

Que oiga el que quiera, el que no haya aprendido a cerrar los oídos.

- Martín Caparrós

Nadie mete a sus hijos en una barca salvo que el mar sea más seguro que la tierra.

- Warshan Shire, *Home*

Índex

1. Introducció.....	5
2. El mal concepte de refugiat.....	6
3. D'on i per què fugen?.....	8
3.1 Síria: la guerra civil.....	11
3.2 Afganistan: el conflicte oblidat.....	13
3.3 Sudan del Sud: el conflicte entre ètnies.....	16
3.4 Myanmar: l'èxode dels rohingya.....	18
3.5 Centreamèrica: les víctimes de les maras.....	20
4. Rutes migratòries: com fugen i cap a on?.....	23
4.1 Rutes migratòries cap a Europa.....	24
4.2 Tancaments de fronteres i retenció als camps de refugiats.....	27
4.3 La mort al mar Mediterrani.....	29
5. L'incompliment d'acollida a Espanya i el rànquing de la vergonya.....	33
5.1 L'acollida a Espanya.....	34
6. Possibles solucions i respostes per part d'Espanya i la UE.....	36
7. Conclusió.....	41
8. Bibliografia.....	43
9. Annexos.....	46

1. Introducció

En els últims anys, i des del 2015 sobre tot, hem escoltat constantment que estem vivint la major crisi humanitària des de la Segona Guerra Mundial. Però tot i ser unes paraules repetides contínuament, s'han quedat buides de contingut quan la societat ha decidit deixar de mirar el que estava passant en el món.

Com afirma Sami Naïr, aquesta tragèdia humanitària ha estat provocada per l'espectacle dramàtic d'una Unió Europea que ha transformat les seves fronteres en murs de ferro, convertint-la en una Europa fortalesa, que ha modificat les seves lleis per no assumir els seus propis valors de solidaritat i que ha permès que les màfies trafiquin amb éssers humans que només intenten fugir de l'horror¹.

L'objectiu d'aquest Treball Final de Grau és realitzar una investigació sobre l'incompliment d'acollida de persones refugiades a l'Estat Espanyol, denunciant la manca d'interès polític -tant a Espanya com a tota la Unió Europea- i la vulneració dels drets humans fonamentals de milions de persones que es troben a la intempèrie o que han perdut la seva vida a la deriva del nostre mar Mediterrani.

El que es vol aconseguir amb aquest estudi és desmantellar la inacció dels Estats membres de la Unió Europea davant d'aquesta crisi humanitària, i més concretament en el cas de l'Estat Espanyol, i realitzar una posterior recerca de possibles solucions i respostes que es podrien portar a terme des d'aquests Estats. Com també donar a conèixer les tasques humanitàries que es realitzen des de diverses ONG, associacions i plataformes per intentar solucionar, o ajudar el màxim possible, als col·lectius més afectats per aquesta crisi humanitària.

Finalment, per realitzar i compartir aquesta investigació es produirà un documental anomenat *Yo sólo quiero ser libre*, que tracta sobre aquelles persones que la societat vol ignorar, des d'on venen i com, fins com es senten quan arriben -si aconsegueixen arribar. Aquest documental pretén ensenyar tot allò que el món intenta ocultar i silenciar, allò que no volem veure i rebutgem perquè ens incomoda sentir-nos part del problema. La humanitat necessita saber, no només per informar-se, sinó per començar a fer pròpia aquesta lluita. Per demostrar la vertadera humanitat del món. Només així trobarem

¹ Naïr, Sami. (2016). *Refugiados: frente a la catástrofe humanitaria una solución real*. (1 ed). Barcelona: Crítica.

solucions: involucrant-nos en les injustícies i lluitant pels drets de totes les persones. Perquè quan coarten la llibertat d'una persona, mai més podrem parlar d'humanitat.

2. El mal concepte de refugiat

A vegades no som conscients que el llenguatge que utilitzem pot afectar a un col·lectiu de persones, sobretot si és una paraula que identifica a milions de persones i s'utilitza despectivament. És el cas, per exemple, del concepte "refugiat". Una paraula que en cap cas identifica a les persones a les quals se les anomena d'aquesta manera, però que segueix sent utilitzada pels habitants, pels mitjans de comunicació, pels polítics i per les autoritats. I, si segueix utilitzant-se, és perquè en cap moment se'ls hi ha preguntat si els representava.

El concepte actual de refugiat va néixer a partir de la Convenció de Ginebra sobre l'Estatut dels Refugiats del 28 de juliol de 1951. La Convenció de l'Estatut dels Refugiats va ser creada després de la Segona Guerra Mundial per oferir la protecció internacional i l'assistència humanitària a les víctimes de la guerra. Però Espanya no es va adherir fins al 1978, quan el dret a l'asil començarà a aparèixer a la Constitució espanyola.

Aquest estatut determina quines són les persones refugiades, segons el seu historial i les condicions en les quals es troba el seu país d'origen, i, per tant, qui té la possibilitat de demanar protecció internacional en un altre país on també pot sol·licitar l'asil.

Segons la Convenció de l'Estatut dels Refugiats, un refugiat és "aquella persona que tenint un temor ben fundat de ser perseguit per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o opinions polítiques, es trobi fora del país de la seva nacionalitat i no pugui o, a causa d'aquests temors, no vulgui acollir-se a la protecció del seu país; o que no tenint nacionalitat i trobant-se, a conseqüència d'aquests esdeveniments fora del país on abans tenia la seva residència habitual, no pugui o, a causa d'aquests temors no vulgui tornar a ell"².

Però aquesta definició de refugiat va ser creada només per les persones europees que van haver de fugir abans de l'any 1951 per la Segona Guerra Mundial. És per això que més endavant, l'any 1967, es crea el Protocol sobre l'Estatut dels Refugiats que va eliminar la

² Jefatura del Estado. (1978). *Instrumento de Adhesión de España a la Convención sobre el Estatuto de los Refugiados, hecha en Ginebra el 28 de julio de 1951, y al Protocolo sobre el Estatuto de los Refugiados, hecho en Nueva York el 31 de enero de 1967*. (Informe núm. 252, pàgines 24310 a 24328). doi: BOE-A-1978-26331

limitació de temps i d'espai, permetent que qualsevol persona que fugís del seu país per persecució podia ser refugiada.

Actualment hi ha més de 70 milions de persones obligades a fugir del seu país d'origen, que són identificades com a persones refugiades o desplaçades. Tenint en compte la Convenció de Ginebra sobre l'Estatut dels Refugiats del 1951, aquestes persones en cap cas poden ser retornades al seu país d'origen on temen ser perseguïdes, tenint llibertat de moviment i de religió, dret a l'educació i la possibilitat de treballar en el país que l'acull. A més, els països internacionals que formen part de la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats, que són 142, han de reconèixer la problemàtica de les persones refugiades i intentar cooperar per solucionar els problemes dels seus països, ja que aquesta Convenció destaca la importància de compartir la responsabilitat entre tots els Estats.

Tot i així, tots els països sense excepció tenen l'obligació de respectar els drets internacionals i no retornar a cap persona a un país on pot ser perseguïda, amenaçada o torturada. Un dret fonamental i obligatori que la majoria dels Estats membres de la Unió Europea no estan complint, sinó al contrari, cada vegada hi ha més retorns en calent al mar Mediterrani i més deportacions des dels Estats membres de la UE, i constantment se'ls coarta la seva llibertat i es vulneren els drets humans, incomplint tot el que promet aquesta Convenció.

Com confirmen les diverses històries que relata el periodista Agus Morales al seu llibre *No somos refugiados*, aquestes persones no només no s'identifiquen amb el terme "refugiats", sinó que a més se senten menyspreades o infravalorades quan els anomenen d'aquesta manera. És per aquest motiu que Agus Morales afirma que aquest terme de refugiats només l'utilitzem els occidentals, perquè va crear-se des d'un principi només pels europeus i sobretot per les persones il·lustres que havien d'exiliar-se i refugiar-se en altres països. Però actualment el concepte "refugiats" no té cap prestigi, sinó tot el contrari, ja que és una persona no europea la que fuig de la barbàrie i és senyalada com indigne. Les persones que fugen dels seus països no es consideren refugiades, i encara menys les que no han aconseguit cap refugi encara -que són moltes³.

A més, en la part pràctica del documental d'aquesta investigació veurem que les persones entrevistades que han estat acollides a Catalunya, o que estan pendents de la sol·licitud d'asil, tampoc accepten aquest concepte de "refugiats" perquè fa que les altres persones els mirin d'una manera diferent. Per tant, podem confirmar que el terme "refugiats" crea

³ Morales, Agus. (2017). *No somos refugiados*. (1 ed). España: Círculo de Tiza.

discriminació, convertint-se en una paraula no inclusiva que produeix que la persona que arriba se senti exclosa de la societat.

La societat, però, no ens deixa trobar una altra paraula per aquestes persones, ja que sembla que hi ha la necessitat d'anomenar-les d'una forma específica per diferenciar-les de la resta de persones. Però justament és això el que són: persones. Són éssers humans com qualsevol de nosaltres, que pel fet d'haver de fugir del seu país d'origen no haurien de ser part de cap altre col·lectiu que el de les persones. La paraula "persona" és necessària, perquè només aquesta paraula té la voluntat de reforçar la identitat humana i deixar la identitat de refugiats, que no existeix perquè no la senten com a pròpia.

Veiem doncs que la utilització d'un llenguatge específic només diferencia a les persones, senyalant-les i discriminant-les de la resta, i que per tant és innecessari. Recordem que qualsevol persona hauria de ser lliure de decidir el seu destí, sigui quin sigui el seu país d'origen. I amb la utilització de paraules com "refugiat" o "immigrant" l'únic que fem és coartar la llibertat d'aquestes persones i no deixem que se sentin part d'una societat.

És per aquest motiu que durant la realització d'aquesta investigació optaré per utilitzar mínimament el concepte "refugiat" o "refugiada" a l'hora d'anomenar-los, com a denúncia d'un llenguatge poc inclusiu i racista, preferint anomenar-los "persones refugiades" o "persones a la recerca de refugi".

3. D'on i per què fugen?

Actualment vivim un dels pitjors moments de la història en el qual existeixen més persones desplaçades forçadament a conseqüència de les guerres, les situacions de violència o les violacions sistemàtiques dels drets humans. Aquest segle XXI es caracteritza per convertir-se en l'èxode més gran que mai s'havia enregistrat anteriorment, ja que cada minut hi ha 31 persones en el món que han de fugir de la seva llar.

Segons les últimes dades globals de l'Informe Anual del 2016 que ofereix l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR)⁴ i l'Informe Anual del 2018 de la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR)⁵, més de 70 milions de persones

⁴ ACNUR. (2017). *Informe Anual de 2016*. Recuperat de <https://eacnur.org/es/actualidad/publicaciones/informe-anual-2016>

⁵ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

han hagut de fugir forçadament dels seus països d'origen per temor a ser perseguits. D'aquestes 70 milions de persones, 22,5 milions són persones refugiades, de les quals 17,2 milions es troben sota el mandat de l'ACNUR i 5,3 milions són persones refugiades palestines registrades per la UNRWA. Les altres 40,3 persones són desplaçades dins de les fronteres dels seus països d'origen i 2,8 milions són sol·licitants de protecció internacional. A més, hi ha 3,2 milions d'apàtrides -que són persones a les quals cap Estat els considera la seva nacionalitat- que viuen en 75 països diferents, però ACNUR considera que podrien haver-hi fins a 10 milions de persones apàtrides en el món.

En el segle XXI els nous conflictes armats, com el de Síria, Sudan del Sud, República Democràtica del Congo o Myanmar, s'han sumat als conflictes que fa temps que existeixen, com és el cas de Palestina, Afganistan o Colòmbia. Aquest segle XXI es diferencia per ser l'època de les intervencions militars estrangeres, com a Afganistan i a Iraq, de les guerres civils, com les de Síria i Sudan del Sud, i la dels estats militaritzats contra els grups insurgents, com al Pakistan. Vivim en un món amb desenes de conflictes armats a l'Àfrica i a l'Orient Mitjà, on no triomfa la guerra, sinó que fracassa totalment la pau.

Segons les últimes dades de l'ACNUR, els tres països que sumaven més persones refugiades eren Síria, amb 6,3 milions; Afganistan, amb 2,6 milions i Sudan del Sud, amb 2,4 milions.⁶ Segons les dades de l'informe del CEAR, el nombre més gran de persones refugiades són acollides per Turquia, concretament 3,2 milions de persones, però en comparació amb la seva població és el Líban el que acull a un major nombre de persones refugiades, una persona refugiada per cada sis persones autòctones. El segon país que acull més en comparació amb la seva població és Jordània, que acull a una persona refugiada per cada 11 persones autòctones, i el tercer és Turquia, que acull a una persona refugiada per cada 28 persones autòctones. A part, els països més afectats pel desplaçament intern són Colòmbia, amb 7,5 milions de persones; Síria, amb 6,3 milions de persones i Iraq, amb 4 milions de persones desplaçades. La República Democràtica del Congo, amb 3,8 milions de persones desplaçades, va ser el país que va reportar més persones desplaçades el 2017.⁷

⁶ UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

⁷ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

Una vegada més, doncs, han estat els països més pobres els que han ajudat un major nombre de persones refugiades, ja que nou dels deu primers països d'acollida són països pobres. Un 84% de les persones refugiades han estat acollides en països en desenvolupament. Fins i tot, països com Afganistan i Sudan del Sud han estat països receptors de persones refugiades, quan són dos dels països d'origen amb més persones refugiades arreu del món. Veiem també un clar exemple d'acollida en el cas de Turquia, que ha acollit a més persones que els 28 països de la Unió Europea junts.

Aquestes persones que fugen del seu país forçadament no només ho fan per fugir d'una guerra, també per persecucions i amenaces per motius de raça, gènere, religió o orientació sexual, per violacions dels drets humans, desigualtat, pobresa o, fins i tot -i cada vegada més- per canvi climàtic. És per aquest motiu que és necessari canviar la Convenció de l'Estatut dels Refugiats, perquè no contempla aquests motius, i cada vegada seran més les persones que hauran de fugir pel canvi climàtic. Perquè totes les persones, sigui pel motiu que sigui, tenen dret a ser acollides i a buscar una nova vida amb pau i oportunitats, o simplement a buscar una vida.

El fet de qüestionar i criticar a les persones a la recerca de refugi, que fugen forçadament del seu país d'origen, és una manca de responsabilitat i de respecte, com també de coneixement internacional. Sembla que només ens afecta i ens interessa el que passa al món quan els conflictes són propers a nosaltres, o quan ens afecten directament, com per exemple en el cas dels atemptats que hi han hagut a Europa.

No va ser fins al moment en què vam veure una gran massa de gent arribant als nostres països per les costes, que vam començar a ser conscients de la crisi humanitària que estava patint el món. Com afirma Agus Morales, només despertem d'aquesta irrealitat quan una imatge xoca contra la nostra vida quotidiana i ens incomoda, o ens fa sentir compassió, com ho vam veure amb la fotografia de l'Aylan Kurdi, el nen mort a la platja turca⁸.

Només ens qüestionem els seus orígens quan arriben als nostres països, i aquest és un acte egoista que ens representa a la majoria d'europaus. Perquè només ens preocupem d'aturar les seves guerres per aturar l'arribada de persones als nostres països, no per aturar les morts.

⁸ Morales, Agus. (2017). *No somos refugiados*. (1 ed). España: Círculo de Tiza.

3.1 Síria: la guerra civil

El conflicte de la guerra civil a Síria s'origina a partir del 15 de març de 2011, quan comença l'anomenada Primavera Àrab a països com Tunísia, Líbia, Egipte, Líban, Jordània, Bahrain, Iemen i Síria. La Primavera Àrab va sorgir de diverses revoltes i protestes en contra del president Bashar Al-Assad, i en contra dels presidents i les dictadures d'altres països àrabs, però va esclatar quan un grup de joves varen ser segrestats i torturats per les forces de seguretat d'Al-Assad.

Les protestes de la Primavera Àrab van provocar una gran repressió per part del govern d'Al-Assad cap als manifestants, que van acabar amb la vida d'algunes persones. Aquestes revoltes varen alliberar a països com Líbia i Egipte dels governs dictatorials, però Síria va ser el país que més va patir després d'aquesta revolució, ja que des d'aquell moment va començar una guerra civil que encara perdura en l'actualitat.

La gran repressió del govern d'Al-Assad va fer sorgir grups opositors armats, anomenats els rebels moderats, que varen crear l'Exèrcit Siri Lliure (ESL), i així va començar una guerra on els bombardejos de les Forces de Seguretat Síries i els combats a les ciutats com Damasc, Palmira i Àlep, van destruir una gran majoria del territori del país. També van sorgir les forces kurdes oposades al règim d'Al-Assad. A més, els conflictes varen provocar confrontaments religiosos entre la comunitat sunnita del país, que era la majoria, i els xiïtes alauites, que pertanyen a la comunitat musulmana del president Al-Assad. El règim d'Al-Assad va obtenir l'ajuda d'Iran i Rússia, mentre que l'oposició tenia el suport dels Estats Units, Turquia, Regne Unit i França, amb l'ajuda dels països que havien liderat la Primavera Àrab⁹.

Més tard, grups religiosos extremistes es van unir en moviments radicals islamistes i jihadistes creant el Front Al Nusra, el que seria l'Al Qaeda a Síria, i l'Estat Islàmic (EI) - també anomenat ISIS en anglès i Daesh en àrab-, per això les forces del ESL van perdre terreny. El 2017, quatre moviments radicals es van unir en un únic grup anomenat Tahrir al Sham, però es va crear una guerra dins d'una guerra, ja que aquest grup va crear confrontaments amb l'oposició moderada, amb altres grups islamistes i amb les forces del govern.

⁹ Alba, A. (18 maig 2018). Síria: la guerra que començó con un grafiti. *El Periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/internacional/20160311/siria-las-cinco-etapas-de-los-cinco-anos-de-guerra-4964152>, el 21/05/2018.

El nou president dels Estats Units, Donald Trump, durant la seva campanya va informar que no s'involucraria en la guerra de Síria. Però després de l'atac amb armes químiques que va patir la localitat de Jan Sheijun el 4 d'abril de 2017, que va causar quasi un centenar de morts, Washington va respondre dos dies després bombardejant la base militar d'Al Shayrat, en la província d'Homs. Un any després, el passat 14 d'abril de 2018, Washington va tornar a bombardejar a Síria, atacant a unes infraestructures d'armes químiques de Síria, com a resposta d'un nou atac amb armes químiques contra la població de Douma. A més, Donald Trump ha amenaçat amb prendre mesures militars si el govern de Síria continua utilitzant armes químiques¹⁰.

Sembla que actualment Àlep està ressorgint, però els últims bombardejos a la ciutat de Guta, tot i l'alto el foc, han tornat a augmentar les morts d'aquesta guerra que ja fa més de 7 anys que va començar.

Les víctimes d'aquesta guerra civil han estat els civils, que han sigut bombardejats per les forces del govern i pels grups armats constantment a les seves zones, als hospitals i a les escoles, han estat segrestats i assassinats i han hagut de fugir del seu país per la por a ser perseguits i a morir a les seves llars. Es calcula que més de 400.000 persones han mort per aquest conflicte armat.

Aquestes confrontacions bèl·liques han provocat l'èxode d'unes 12 milions de persones refugiades i desplaçades d'origen siriana, ja que segons ACNUR, 3 de cada 4 siris han hagut de fugir de les seves llars, i 6,3 milions de persones síries són refugiades. A més, es comptabilitza que a principis del 2018 ja hi havia 13,5 milions de persones que requereixen assistència humanitària.

Segons ACNUR i l'OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), 511.000 persones d'origen siriana van aconseguir l'estatut de refugiades durant el 2017. Però fins ara només un 3% de persones refugiades síries en situació de vulnerabilitat han estat reassentades en països desenvolupats. La gran majoria es troben desplaçades a Turquia, Líban, Jordània, Alemanya, Iraq i Egipte¹¹.

¹⁰ BBC Mundo. (15 abril 2018). 7 preguntas para entender el origen de la Guerra en Siria que lleva años desangrando al país. *BBC Mundo*. Recuperat de <http://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-37451282>, el 21/05/2018.

¹¹ UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

3.2 Afganistan: el conflicte oblidat

La guerra civil afgana és un dels conflictes armats més extensos de l'Àsia Central, ja que des del 1978 hi han hagut tres conflictes seguits en aquest país que han forçat a milions de persones a fugir de la guerra. És per això que des del 1978 aquest país ha viscut una situació general d'inseguretat. Durant quaranta anys Afganistan ha estat el país amb més persones refugiades i, sobretot, desplaçades. Fins i tot, podem parlar de segones i terceres generacions de persones refugiades a l'exili.

El primer conflicte a Afganistan va començar el 1978, després de la Revolució de Saur, una revolució comunista dirigida pel Partit Democràtic Popular d'Afganistan (PDPA), en contra del mandat del president Mohammed Daud Khan, que va convertir a Afganistan en un Estat socialista. Aquest govern comunista presidit pel líder de la Revolució, Nur Mohammad Taraki, va realitzar reformes a favor del poble, com campanyes d'alfabetització, una reforma agrària, la legalització dels sindicats o la llei de salari mínim, i va promoure la igualtat de drets per les dones i la seva integració en el món del treball, dels estudis i de la política. Va ser en aquest moment quan els Estats Units va iniciar l'Operació Cycló per derrocar al govern comunista afgà, que donava suport als rebels islàmics mujahidins i els subministrava armes. A més, els mujahidins van ser entrenats a través d'agents de la CIA i de la dictadura pakistanesa del general Zia-ul-Haq. Tot va començar a empitjorar quan Jaizfulá Amín, un militant del PDPA, va donar un cop d'estat i va assassinar a Taraki. El govern d'Amín va durar 104 dies, després la Unió Soviètica va enviar a 600 soldats per assassinar a Amín, condemnant-lo per traïció.

Finalment, la Unió Soviètica va ordenar retirar les seves tropes a principis del 1989, i el govern del PDPA es va mantenir en el poder fins al 1992, el moment en el qual va ser derrocat pels rebels mujahidins establint l'Estat Islàmic d'Afganistan¹². Aquesta primera guerra va deixar moltes ferides en la societat afgana.

El segon conflicte comença amb el nou Estat Islàmic d'Afganistan governat per les diferents faccions islamistes que van signar l'Acord de Peshawar, al Pakistan l'any 1992, per repartir-se el poder d'aquest nou país. Aquestes faccions islamistes es confrontaran durant anys per aconseguir el màxim poder, i també seran atacades per les milícies

¹² Jackson, Ashley. (2009). *El coste de la guerra: Experiencias afganas del conflicto, 1978-2009*. Recuperat de www.oxfam.org/

afganes del Pakistan, Iran i Uzbekistan. Aquests combats afectaran sobretot a la població afgana amb la mort de milers de civils i la destrucció de les ciutats.

Més tard, es va produir l'aixecament talibà el 1994 i després de diverses batalles entre l'octubre i el novembre, i de la caiguda de Kabul el 1996, el Moviment talibà va acabar controlant el sud del país amb la promesa de portar la pau i amb el suport econòmic i militar de Pakistan, Aràbia Saudita i les forces àrabs d'Osama bin Laden. Però l'Aliança del Nord Afgana, o també coneguda com el Front Islàmic Unit per la Salvació d'Afganistan, creada per diferents faccions militars guerrilleres mujahidins a finals del 1996, va defensar la zona del nord-est d'Afganistan contra els talibans. Aquest segon conflicte va durar fins a l'any 2001¹³.

El tercer conflicte comença l'any 2001, i està dividit en dos conflictes: el primer que acaba l'any 2014 i el segon que comença a l'any 2015 fins a l'actualitat. Aquesta guerra enfrontarà a l'Emirat Islàmic d'Afganistan amb la coalició internacional liderada pels Estats Units, que pretenia ocupar i controlar el territori afgà. Aquest conflicte neix després dels quatre atemptats de l'11 de setembre de 2001 als Estats Units, comesos per 19 membres jihadistes d'Al Qaeda, amb el suport dels talibans, que van causar la mort de 3.016 persones i 6.000 ferides. És en aquest moment quan l'OTAN envaeix Afganistan amb l'Operació Llibertat Duradora, que serà part de la Guerra contra el terrorisme declarada pels Estats Units, amb l'objectiu de derrocar Al Qaeda i el règim talibà de l'Emirat Islàmic que li donava suport, i capturar a Osama bin Laden i als altres dirigents d'Al Qaeda per portar-los a judici¹⁴.

La Força Internacional d'Assistència per a la Seguretat (ISAF), establida pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides a finals del desembre de 2001, va vetllar per la seguretat de la ciutat de Kabul i les zones properes, i va aconseguir treure el poder als talibans temporalment, però aquests van tornar a agafar força en altres zones d'Afganistan i des del 2006 va començar a augmentar l'activitat insurgent liderada pels talibans.

El 28 de desembre de 2014 el president dels Estats Units, Barack Obama, va donar per finalitzada la missió de l'ISAF-OTAN a Afganistan, però va mantenir als soldats americans en terres afganes per entrenar a les forces afganes. Però el mul·là Haibatulà ja

¹³ Morales, Agus. (2017). *No somos refugiados*. (1 ed). España: Círculo de Tiza.

¹⁴ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

va avisar que la pau a Afganistan no arribaria fins que s'acabés l'ocupació de les tropes estrangeres en territori afgà¹⁵.

Cada vegada el govern té menys efectivitat per garantir la seguretat dels civils i de les ciutats com Kabul, on han hagut atemptats especialment greus com els dels cotxes bomba el 22 de juny de 2015 al Parlament de Kabul, on van morir una dona i un nen i 60 persones van quedar ferides, un fet que iniciarà el segon conflicte, encara més dur, d'aquesta tercera guerra. I que farà que les tropes americanes segueixin en territori afgà per combatre el terrorisme.

El nou president Donald Trump ja va anunciar que seguiria implicat en la guerra d'Afganistan i augmentaria les tropes i l'acció militar, però que abandonaria l'acció política. Des que Trump ha arribat a la Casa Blanca s'ha produït una intensificació de l'activitat terrorista i el govern afgà ha perdut un 10% del seu territori que es troba sota el control de la insurgència. Ja que ara no només s'enfronten al perill dels talibans i d'Al Qaeda, sinó que també s'han unit els combatents de l'Estat Islàmic (ISIS)¹⁶.

A més, el passat 13 d'abril de 2017 la Força Aèria dels Estats Units va llençar la GBU-43, la bomba de major poder destructiu no-atòmica de la història, anomenada la "mare de totes les bombes" en contra dels túnels de l'Estat Islàmic i el grup fonamentalista Jorasan, amb l'objectiu de destruir les instal·lacions subterrànies i búnquers que han construït els jihadistes a la província de Nangarhar¹⁷.

Tot i així els atemptats i els atacs per part dels talibans no s'han aturat, al contrari, durant el 2017 i el 2018 han mort milers de persones pels atacs dels talibans i s'han incrementat les operacions violentes cap als civils. La Missió d'Assistència de Nacions Unides per Afganistan (UNAMA) ha documentat 2.640 morts de civils només durant els nou primers mesos de 2017¹⁸.

Segons la Plataforma *Humanitarian Response* i l'oficina de l'OCHA hi ha 3,3 milions d'afgans que necessiten ajuda humanitària, el que representa el 9,6% de la població total. A més, es calcula que des del gener del 2016 fins al juny de 2017 un milió de persones

¹⁵ Paton, Nick. (25 febrer 2016). La guerra de Afganistán: ¿Cuál era realmente el sentido?. *CNN*. Recuperat de <https://cnnespanol.cnn.com/2016/02/25/la-guerra-de-afganistan-cual-era-realmente-el-sentido/#0>, el 23/05/2018.

¹⁶ Entrevista a Agus Morales amb l'autora del treball, a la seu de la revista 5W, el 22/05/2018.

¹⁷ Mars, Amanda. (14 abril 2017). Estados Unidos lanza sobre Afganistán su mayor bomba no nuclear. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2017/04/13/estados_unidos/1492102620_991509.html, el 23/05/2018.

¹⁸ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

s'han desplaçat internament, i d'aquestes el 64% eren menors d'edat, i 2,6 milions de persones refugiades es troben en setanta països diferents, la majoria a Iran i Pakistan on reben discriminació i rebuig social. D'aquestes persones refugiades es calcula que aproximadament un 72% són menors d'edat¹⁹.

Uns 3,7 milions de nens i nenes a Afganistan no poden accedir a l'escola per causa dels conflictes i de la falta de seguretat en tot el país. Sobretot les nenes pateixen el doble de discriminació, que representen el 60% de la població no escolaritzada. Un percentatge que pot arribar al 85% en províncies d'Afganistan com Kandahar, Helmand, Wardak, Paktika, Zabul i Uruzgan²⁰.

Afganistan va ser el segon país amb un major nombre de persones sol·licitants de protecció internacional el 2016 a la Unió Europea, amb més de 186.605, mentre que el 2017 van haver-hi 47.905 sol·licituds. El febrer de 2018 encara hi havia un total de 126.510 sol·licituds pendents de resolució.

També hi ha moltes persones que estan tornant voluntàriament a Afganistan, des de la Unió Europea o des dels països asiàtics veïns. Uns retorns que els facilita la Unió Europea, a partir de l'acord amb Afganistan del 18 de febrer de 2017, que permet als països receptors de la UE deportar amb vols especials als sol·licitants d'asil que no aconsegueixen l'estatut de refugiat²¹. I la majoria de persones afganeses no l'aconsegueixen, ja que segons l'ONU les persones afganeses són persones refugiades de segona -o fins i tot de tercera- i Afganistan és determinat com a lloc segur per viure, quan són les que més han patit durant 40 anys de conflictes i segueixen patint diàriament els atacs dels talibans.

3.3 Sudan del Sud: el conflicte entre ètnies

La República de Sudan del Sud va obtenir la seva independència del Sudan l'any 2011, convertint-se en el 54è país africà, després d'una guerra civil que va costar la vida de prop de dos milions de persones i vàries dècades de conflictes. La independència del Sudan del Sud es va aconseguir a través d'un referèndum en el qual un 98% dels votants

¹⁹ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

²⁰ Fricker, T. (4 juny 2018). El conflicto en Afganistán deja a casi la mitad de la infancia fuera de la escuela. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/elpais/2018/06/01/album/1527852289_462081.html#foto_gal_1, el 23/05/2018.

²¹ Entrevista a Agus Morales amb l'autora del treball, a la seu de la revista 5W, el 22/05/2018.

van votar a favor de la independència, amb l'objectiu d'acabar amb les diferències que tenien amb els sudanesos del nord, que imposaven l'islam en un territori sud on la majoria era cristiana i constantment robaven el petroli i l'or sudanès del sud.

Però de la guerra civil per aconseguir la independència va sorgir una altra nova guerra civil, el 14 de desembre de 2013, ara fa ja quasi 5 anys, quan es va produir una confrontació entre les dues ètnies majoritàries del país, la dels dinkes i la dels nuers. Aquest conflicte s'origina el juliol de 2013, quan el president Salva Kiir Mavardit, de l'ètnia dinka, decideix expulsar del govern al vicepresident Riek Machar, de l'ètnia nuer, i a tots els nuers del govern, deixant sense representació a 2 milions d'habitants del Sudan del Sud d'aquesta ètnia nuer. Més endavant, l'exvicepresident Riek Machar va intentar provocar un cop d'estat al president Salva Kiir, per tal d'assumir i recuperar el poder del país, i és des d'aquest moment que s'inicia la guerra civil per una guerra de poder entre les dues ètnies.

Aquest país té una població de 12 milions de persones, de les quals 4 milions són de l'ètnia dinka, 2 milions són nuers i 4 milions són de 52 ètnies diferents. Una gran part de l'ètnia dinka malviu en els camps de refugiats a prop del Nil Blanc, en un gran territori de tendes de plàstic, perquè han hagut d'abandonar les seves llars per la guerra, han estat expulsats de les seves aldees i no s'atreveixen a tornar²². Però la por forma part de la vida de tots els sud-sudanesos, siguin de l'ètnia que siguin, ja que passa el mateix amb milers d'habitants de l'ètnia nuer, que viuen en centres de protecció civils (POC), que són semblants a les presons, per evitar la venjança dels dinkes.

Segons les últimes dades de l'ACNUR el 2018²³, de les 12 milions de persones del Sudan del Sud, 2,4 milions són persones en recerca de refugi o desplaçades a països com Uganda, Sudan, Etiòpia o Kènia, de les quals un 63% són menors d'edat. A més, es comptabilitza que 6 o 7 milions de persones del Sudan del Sud depenen de les ajudes humanitàries. Destacant les últimes dades, realment xocants, que confirmen que 1,7 milions de persones es troben desplaçades internament i patint fam al seu propi país; 1,1 milions de persones, sobretot nens i nenes, pateixen desnutrició aguda, i d'aquestes 300.000 es troben en risc de mort; i més de 5 milions de persones es troben afectades per

²² Ayuso, J. (5 agost 2015). Sudán del Sur, un país derrotado. *El País: El País Semanal*. Recuperat de https://elpais.com/elpais/2015/07/10/eps/1436537441_265502.html, el 24/05/2018.

²³ UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

la manca d'aigua potable al país²⁴. El que confirma que Sudan del Sud està vivint una de les pitjors crisis humanitàries del món.

La guerra civil ha afectat molt notablement el sistema sanitari d'aquest país, empitjorant les condicions de vida dels habitants i provocant que malalties com la malària, la còlera o el xarampió s'estenguin. I sobretot, ha afectat la vida de les dones i dels nens i nenes, que són les que més pateixen la guerra, ja que es calcula que un 72% de les dones han estat violades als camps de protecció, sense comptar que Sudan del Sud és un dels països que més discrimina a les dones, venent-les pel valor de les vaques i utilitzant-les només per “produir” fills, com ells anomenen²⁵.

Les dades actuals, a 8 de juliol de 2018, confirmen que actualment hi ha 19.000 nens i nenes segrestats i sofrint abusos sexuals, convertits en combatents, cuiners i missatgers de la guerra. Des de la independència de Sudan del Sud, 3 de cada 4 nens i nenes només ha conegut la guerra, és a dir, 2,6 milions de nens i nenes, dels 3,4 milions en total, han viscut en situació de guerra. Més de 2 milions de nens i nenes no van a l'escola, un 70%, ja que 1 de cada 3 escoles es troba tancada, ocupada o destruïda des del 2013 quan va començar la guerra²⁶.

En l'actualitat, el passat 27 de juny de 2018, s'ha signat un alto el foc permanent entre les dues parts confrontades, el govern de Salva Kiir i el líder de l'oposició, Riek Machar, a Jartum, que esperem que doni pas a un procés de pau, ja que és un pas molt positiu, i no s'incompleixi com en altres ocasions. A part, es troben un període de converses per intentar trobar una solució a aquest conflicte i signar un futur acord per repartir-se el poder en un futur període de transició política.

3.4 Myanmar: l'èxode dels rohingya

El país de Myanmar compta amb una majoria d'un 88% de la població budista, mentre que la resta són minories religioses, sobretot hindús, cristians i musulmans, que

²⁴ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

²⁵ Público. (14 desembre 2017). Sudán del Sur: cuatro años de guerra, más de dos millones de muertos y cero soluciones. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/internacional/sudan-del-sur-cuatro-anos.html>, el 24/05/2018.

²⁶ Europa Press. (8 juliol 2018). Tres de cada cuatro niños nacidos desde la independencia de Sudán del Sur solo han conocido la guerra. *Europa Press*. Recuperat de <http://www.europapress.es/internacional/noticia-tres-cada-cuatro-ninos-nacidos-independencia-sudan-sur-solo-conocido-guerra-20180708081147.html>, el 24/05/2018.

són discriminats, amenaçats i perseguits. La violació i la vulneració dels drets humans, com també la violència, està present en aquest país, però sobretot a territoris com Rakhine, on hi ha la situació més greu per la neteja ètnica i la forta implicació de les forces de seguretat de l'Estat.

La minoria que més violència i discriminació ha patit a Myanmar és la musulmana sunnita, que majoritàriament són persones rohingya. A la comunitat rohingya se'ls hi ha pres la majoria dels drets fonamentals, com la llibertat de moviment -trobant-se en pobles i campaments de desplaçats-, la prohibició de l'ús d'algunes carreteres de Myanmar, el dret a l'educació, l'atenció sanitària en la majoria d'hospitals... Fins i tot, se'ls hi ha limitat l'accés al treball durant dècades i han restringit els seus drets socials, civils i polítics, com per exemple a l'hora de tenir fills, ja que només poden tenir dos descendents. Però el més dur de tot és que no tenen dret a la ciutadania ni a la nacionalitat des del 1982, per tant és com si no existissin perquè no tenen cap nacionalitat, són persones indocumentades sense cap dret ni propietat.

La comunitat dels rohingya es troba refugiada a Bangladesh des de 1978, quan van ser expulsats de Birmània perquè no els reconeixien com a ciutadans. A principis dels anys 90, 250.000 persones rohingya van haver d'abandonar les seves cases i fugir cap a Bangladesh, als camps de refugiats de Cox's Bazar, a la frontera entre Myanmar i Bangladesh. El govern de Bangladesh, però, no va mostrar gens d'interès per aquestes persones i per la seva integració, i va establir com a límit l'any 1994 per la seva repatriació. Però encara, actualment, segueixen havent-hi persones rohingya que van fugir en aquella època i viuen als camps de refugiats. Tenint en compte que Bangladesh és un país que no està subscript a la Convenció de Ginebra de l'Estatut dels Refugiats, no podem assegurar la protecció i l'asil de les persones refugiades que es troben en aquest país.

Es calcula que des del 2012 fins al 2015, 170.000 persones rohingya van creuar per mar des del golf de Bengala per intentar arribar a Indonèsia, Malàisia o Tailàndia, i unes mil van morir en aquesta travessa. Però des del 2016 a l'actualitat, la violència cap a la comunitat rohingya ha augmentat notablement, ja que l'exèrcit de Myanmar ha arrestat, violat, atacat i torturat a aquesta comunitat i ha cremat 340 pobles sencers. Almenys 9.000 persones van morir a Myanmar des del 25 d'agost fins al 24 de setembre de 2017, d'aquestes morts 6.700 van ser violentament, per trets, cremades o cops fins a la mort, i

entre aquestes morts 730 varen ser menors²⁷. I no només és culpa de l'Estat i de l'exèrcit, ja que fins i tot els clergues budistes han defensat l'expulsió i extermini d'aquesta comunitat.

Segons les últimes dades de l'ACNUR, actualment hi ha 1,2 milions de persones rohingya refugiades o desplaçades, i d'aquestes 962.500 aproximadament es troben a Bangladesh. Els últims desplaçaments en massa d'aquesta comunitat han provocat que aquesta sigui l'afluència més gran i més ràpida dels últims 20 anys, ja que aquesta emergència rohingya ha provocat que en només dos mesos marxin del país més de 600.000 persones, el que suposa una mitjana de 14.300 persones per dia, o 10 persones per minut²⁸. A més, durant aquests trajectes cap a Bangladesh són moltes les dones que han estat violades i 36.000 nens i nenes han perdut als seus pares durant el camí i han hagut de viure sols als camps de refugiats.

En els camps de refugiats a Bangladesh s'ha detectat desnutrició severa en molts nens i nenes, i la malaltia de la diftèria s'ha convertit en una epidèmia, amb més de 3.371 casos i 30 morts segons l'OMS, per la falta de vacunes d'aquesta comunitat, que ha passat tants anys sense cap atenció sanitària a Myanmar. Aquest contagi de malalties també ha estat possible per la manca d'higiene i les males condicions de les instal·lacions.

Cada vegada són més les intencions que tenen grups islamistes com l'ISIS o Al Qaeda en buscar simpatitzants rohingya per entrenar-los i poder atacar a Myanmar, ja que la ràbia acumulada d'aquestes persones que han estat expulsades del seu país és una oportunitat pel terrorisme. I realment és l'únic que busca l'exèrcit de Birmània, alimentar la ràbia i l'odi d'aquestes persones per provocar un conflicte encara més gran. Però la comunitat rohingya l'únic que vol és recuperar el seu país i la seva terra, com també els seus drets, i solucionar els problemes per arribar a una situació de pau. Perquè tot i saber que es troben en perill, reconeixen que amb les armes no aconseguiran el que tant somien: tornar a casa.

²⁷ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

²⁸ UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

3.5 Centreamèrica: les víctimes de les maras

En els últims anys, tot i la importància i rellevància que han tingut altres conflictes, una gran majoria dels sol·licitants d'asil provenien dels països de Centreamèrica, concretament d'Hondures, El Salvador i Guatemala. Les persones en recerca de refugi que fugen d'aquests tres països, fugen forçadament per la violència produïda per les maras, que són grups o "pandilles" delictives que extorsionen, violen, segresten i assassinen de forma quotidiana en aquests tres països de Centreamèrica, on hi ha els números més elevats d'homicidis del món.

Aquesta guerra produïda per la violència de les maras es troba completament silenciada i oculta, perquè tal com diu el lema de les pròpies maras s'ha de "veure, escoltar i callar". És per això que des de la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR) s'ha realitzat una campanya per tal de visibilitzar-la, anomenada "la guerra no encontrada". A més, les víctimes de les maras temen denunciar-les per les possibles represàlies i per la ineficàcia i inacció de les autoritats.

Aquest conflicte és una guerra sense bombes que deixa moltes morts cada setmana, però tot i així per la gent segueix sent un problema de delinqüència. Només el 2017 en aquests tres països es van produir 13.129 assassinats, és a dir, 36 cada dia, 1 cada 40 minuts. A més, El Salvador té la tasa més gran d'homicidis del món: 60 morts violentes per cada 100.000 habitants²⁹.

Per aquestes persones, les víctimes de les maras, és molt difícil aconseguir l'estatut de refugiat a un altre país, tot i estar amenaçades, perseguides, torturades i assassinades. És per aquest motiu que el CEAR considera que aquestes víctimes de les maras són objecte de persecucions segons l'actual Llei d'asil espanyola, ja que pateixen violacions greus dels seus drets fonamentals³⁰.

El nombre de sol·licitants d'asil a Hondures, El Salvador i Guatemala entre el 2011 i el 2017 va augmentar a 350.000, i en el 2017 van sol·licitar-se 130.500 peticions d'asil. A Espanya, per exemple, de les 3.400 sol·licituds d'asil que ha rebut en els últims quatre

²⁹ El HuffPost. (20 juny 2018). CEAR reclama el derecho a asilo a las víctimas de las maras en Centroamérica. *El HuffPost*. Recuperat de https://www.huffingtonpost.es/2018/06/20/cear-reclama-el-derecho-a-asilo-a-las-victimas-de-las-maras-en-centroamerica_a_23463562/?utm_hp_ref=es-homepage, el 25/05/2018.

³⁰ CEAR. (2018). Maras, la guerra no encontrada. *Comisión Española de Ayuda al Refugiado*. Recuperat de <https://www.cear.es/sections-post/maras-guerra-no-encontrada/>, el 25/05/2018.

anys, només 25 sol·licituds han estat favorables³¹. És per això que és necessari canviar la definició de refugiat segons la Convenció de Ginebra de l'Estatut dels Refugiats, perquè aquesta causa sigui reconeguda com un motiu pel qual ser perseguit, perquè ja ho és, i no només com un acte de delinqüència comú com defineixen.

Per poder ingressar a una mara, en el cas d'un home s'haurà d'aguantar una brutal pallissa per part del grup o s'haurà de cometre algun delicte, com per exemple un assassinat. En el cas de les dones o les joves que vulguin col·laborar amb les maras hauran de passar per un ritual fastigós i duríssim, que consisteix a ser violada per 13 homes, ja que la mara més coneguda d'aquests països és la MS13 (mara Salvatrucha).

Les persones que es neguen a col·laborar amb les maras pateixen pallisses, agressions sexuals, assassinats i desaparicions, i els governs no donen cap protecció als seus ciutadans. Les maras van a la recerca sobretot de professionals del transport, professors, jutges i policies, és a dir, gent que treballa per l'Estat i que té uns ingressos elevats. També van per les persones més vulnerables, com les que han estat retornades d'altres països, les persones del col·lectiu LGTBIQ, a les dones i als nens i nenes. En els últims anys les maras han reclutat a molts nens d'entre 11 i 12 anys.

Aquests són alguns dels conflictes armats que han causat més persones en recerca de refugi, però hi ha molts altres, igual d'importants, a països com Líbia, Iemen, Somàlia, la República Centreafricana, La República Democràtica del Congo o Palestina, entre d'altres.

El poble palestí pateix l'ocupació militar israeliana des del principi del segle XX, però els últims 50 anys s'han caracteritzat per les constants guerres pel control del territori palestí i per les discriminacions, segrestos, empresonaments i assassinats que l'exèrcit d'Israel ha provocat. Actualment, però, des de la declaració de Donald Trump reconeixent a Jerusalem com la capital d'Israel, els enfrontaments entre palestins i israelians han empitjorat. A partir del 30 de març s'han produït manifestacions dels palestins a la franja de Gaza, anomenades com la Gran marxa del Retorn. Però el gran detonant ha estat el trasllat de l'ambaixada dels Estats Units de Tel Aviv a Jerusalem, el 14 de maig de 2018,

³¹ Vargas, J. (20 juny 2018). Víctimas de las maras en Centroamérica: una guerra para la que no hay refugio. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/sociedad/refugiados-maras-espana-da-espalda-refugiados-huyen-maras-centroamerica.html>, el 25/05/2018.

que va coincidir amb la celebració dels 70 anys de l'Estat d'Israel, i que al mateix moment l'exèrcit d'Israel estava massacrant a 60 persones, deixant a 2.700 persones ferides³².

Per una altra part, Somàlia viu una gran crisi humanitària per la manca d'aigua, la inseguretat alimentària i els milers de casos de desnutrició. Com també veiem a Iemen, on la pobresa afecta a la majoria de la població, que viu una de les pitjors tragèdies humanitàries d'aquesta generació, i on un 75% de la població necessita urgentment ajuda humanitària. Actualment, Iemen està vivint el pitjor brot de còlera de la història. A més, com altres països africans, es troba en una guerra pel poder entre la minoria dels xiïtes i la majoria dels sunnites, que ha provocat ja 2,5 milions de desplaçats interns i 173.000 persones refugiades a Etiòpia i Somàlia sobretot³³.

Líbia és el país de l'infern pels immigrants i les persones refugiades, ja que actualment és un país on ha retornat l'esclavitud, on les persones pateixen tortures, tràfic sexual, detencions il·legals, segrestos... Totes les persones que fugen de Líbia, o que passen per Líbia per intentar creuar el mar Mediterrani, coincideixen en què és molt més perillós aquest país que el que pugui passar a la ruta per mar, per això prefereixen intentar creuar el mar, tot i la possibilitat de deixar-se la vida, que quedar-se en allà. A més, el seu pitjor somni és ser retornats a Líbia.

La República Centreafricana és un dels països africans més pobres on milers de persones passen fam. La guerra del 2012, que és la prolongació de la guerra del 2004, ha provocat que 215.000 persones refugiades fugin d'aquest país. En aquesta guerra estan confrontats l'exèrcit del país, que són cristians, contra les forces rebels, que són musulmans, agrupades en una coalició que es diu Seleka. A part, aquest país compta amb més de 10.000 nens que són forçats a treballar, o a ser nens soldats o esclaus sexuals³⁴.

Per últim, la República Democràtica del Congo, que limita amb el territori de la República Centreafricana, és un dels països amb més violència des de la seva colonització. Es viuen conflictes ètnics, segrestos de nens i nenes i constants abusos sexuals a les dones. A més, aquest territori pateix conflictes pel poder de la seva riquesa mineral, com és la Guerra del Coltan, anomenada també com la Gran guerra de l'Àfrica.

³² RTVE/AGENCIAS. (14 maig 2018). El Ejército de Israel mata a 60 palestinos en las protestas de Gaza por el traslado de la embajada de EE.UU. RTVE. Recuperat de <http://www.rtve.es/noticias/20180514/ejercito-israel-mata-60-palestinos-protestas-gaza-traslado-embajada-eeuu/1733340.shtml>, el 25/05/2018.

³³ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

³⁴ UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

4. Rutes migratòries: Com fugen i cap a on?

La guerra només et deixa la possibilitat de fugir de la teva terra, per manca de seguretat o per temor a perdre la vida, perquè el que ocorre en aquests països és l'antítesi a viure. Són moltes les persones que durant els últims anys han hagut de fugir per terra o mar, arriscant la seva vida i la dels seus familiars, amb l'esperança de trobar un lloc segur, en la majoria dels casos a la Unió Europea. Però també són moltes les persones que han perdut la seva vida en aquestes rutes migratòries cap al nord, sobretot en el mar, que s'ha convertit en la fosa de morts més gran d'aquest món.

La ruta que tenim més propera, la de sud a nord, és la minoritària, tot i que és la més perillosa. Un 90% de les persones que fugen del seu país des de l'Àfrica, segueixen a l'Àfrica, desplaçant-se a través de la ruta de sud a sud, com per exemple des de països com la República Democràtica del Congo, Sudan del Sud o la República Centreafricana³⁵. Existeixen tres rutes diferents de sud a nord: la que va des de l'Àfrica cap a la Unió Europea, sobretot cap a Espanya o creuant el mar Mediterrani cap a Itàlia; la de l'Orient Mitjà, passant per Turquia i arribant a la Unió Europea per Grècia; i la de Centreamèrica cap als Estats Units, creuant Mèxic.

La primera ruta, des del sud d'Àfrica o l'Àfrica Occidental van cap al nord d'Àfrica, sobretot a Líbia o a Egipte, on creuen el mar Mediterrani cap a Itàlia a partir de les illes de Lampedusa i Sicília. A més, Espanya també és un dels països que més rep immigrants i refugiats africans per la frontera sud, des de Melilla o des de l'estret de Gibraltar, on també es deixen la vida creuant el mar o a les tanques i concertines de l'Estat Espanyol, pioner en la vulneració dels drets humans i exemple per les fronteres de tota Europa.

La segona ruta és la que recorren les persones provinents de Síria, Afganistan, Pakistan, Iran o Iraq, des de l'Orient Mitjà, i arriben a Turquia on creuen el mar Egeu cap a Grècia. Després creuen la ruta dels Balcans a peu, amb l'esperança d'arribar a països com Alemanya, Noruega o Suècia. Però després del pacte entre Turquia i la Unió Europea aquesta ruta va quedar tancada i va augmentar la ruta central, des de Líbia, que és la més mortífera i perillosa.

Per últim, la tercera ruta des de Centreamèrica és la que realitzen milers de persones provinents d'Hondures, El Salvador o Guatemala, creuant Mèxic i amb la intenció

³⁵ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

d'arribar als Estats Units. Però aquesta ruta cada dia és més perillosa, i poques persones aconseguen arribar als Estats Units, ja que el president Donald Trump s'ha encarregat en aturar aquestes persones a partir de tanques i té la intenció de construir un gran mur que aturi completament la migració d'aquestes persones. L'últim acte cruel d'aquest govern, que s'ha vist a tot el món, ha estat separar a pares i mares dels seus fills a les fronteres i portar-los a la presó.

A data de juliol del 2018, l'Organització Internacional per les Migracions (OIM) ja ha registrat 2.255 morts en les rutes migratòries de tot el món, tot i que aquesta xifra mai pot ser real, ja que només el fons del mar Mediterrani, la badia de Bengala, les dunes del desert del Sàhara o els laberints de la desaparició en Mèxic saben realment totes les persones que han perdut la vida en aquestes rutes migratòries. A més, la gran majoria d'aquestes morts han estat al nostre mar, ja des de principi d'any, a data de juliol de 2018, 1.492 persones han perdut la vida creuant el mar Mediterrani.

4.1 Rutes migratòries cap a Europa

Durant l'estiu i la tardor del 2015, el continent europeu es va convertir en el continent dels refugiats sense refugi. Milers i milers de persones provinents de Síria, Afganistan, Pakistan, Iran o Iraq arribaven en bots, barques i pasteres des de Turquia a les costes gregues de Lesbos, Samos, Quíos, Kos i Leros.

Però Europa no va despertar i va veure la realitat fins que la fotografia d'un nen sirianès de 3 anys mort a la platja, l'Aylan Kurdi, es va fer viral a tot el món. Aquesta fotografia de la fotoperiodista turca Nilüfer Demir, va ser un cop de puny a la societat europea i a les autoritats d'Europa. Com explica Agus Morales, “aquella fotografia no parlava l'àrab, sinó l'anglès, l'alemany, el castellà, el francès... mesos després, ja no parlava cap idioma³⁶”. La societat es va oblidar completament d'aquesta fotografia al cap de poc temps i va normalitzar totes les arribades de persones refugiades a Europa, insensibilitzats amb totes les pasteres plenes de persones que arribaven dia rere dia a les costes gregues, amb les imatges de la guerra a Síria als mitjans de comunicació o dels atemptats a països en conflictes armats. En el moment en què la fotografia del petit Aylan es va fer viral, 300.000 persones ja havien arriscat la seva vida per arribar a Europa per aquesta ruta, i més de 2.600 havien mort en l'intent.

³⁶ Morales, Agus. (2017). *No somos refugiados..* (1 ed). Pàgina 230. España: Círculo de Tiza.

Algunes notícies anteriors a la de l'Aylan no van ser tan reconegudes i no van xocar tant a la societat, però varen ser igual o més importants. Com per exemple el gran naufragi en aigües líbies el 18 d'abril de 2015, que va acabar amb la vida de quasi 700 persones³⁷, o la trobada d'un camió frigorífic abandonat a prop de la frontera d'Àustria amb Hongria amb 71 persones refugiades mortes, el 28 d'agost de 2015³⁸, que representa la gran desesperació d'aquestes persones a la recerca de protecció i el tràfic que juga amb la vida de milers de persones.

Entre el 2015 i 2016 més d'un milió de persones refugiades van arribar a les costes gregues i van continuar el seu recorregut a peu per l'anomenada ruta dels Balcans, travessant rius i camins obscurs, amb l'esperança de poder arribar a destins com Alemanya -un dels únics països europeus que sosté una política d'acollida i que més persones refugiades ha acollit des de la gran arribada-, o Suècia i Noruega, amb una llarga tradició d'acollida. Però el que no sabien aquests milers de persones és que Europa aturaria de qualsevol manera aquesta arribada i les deixaria estancades a Grècia o al llarg de la ruta dels Balcans, on encara moltes persones segueixen sent.

La Unió Europea tenia un pla de no acollida, el que molts hem anomenat el "pacte de la vergonya". Aquest pla va ser la signatura de l'acord entre Turquia i la Unió Europea, el 18 de març de 2016, per reduir o evitar les arribades irregulars a les illes gregues, i el tancament de les fronteres Schengen. La Unió Europea va decidir tancar la ruta dels Balcans amb els països afectats -que són Albània, Àustria, Bulgària, Croàcia, Macedònia, Grècia, Hongria, Romania, Sèrbia, Eslovènia i Alemanya- construint tanques, mobilitzant a les Forces Armades de cada país i equipant logísticament les seves fronteres, tot amb l'ajuda de l'Agència Europea de la Guàrdia de Fronteres i Costes, l'antiga FRONTEX³⁹. El tancament de les fronteres va convertir els Balcans en una zona de retenció de milers de persones que malviven en centres de recepció o a la intempèrie, fent créixer de forma significativa el nombre de persones estancades en més d'un 50%. Només en un any, del març del 2016 al març del 2017, el nombre de persones retingudes als Balcans i a Grècia ha augmentat de 47.097 a 74.135 segons les dades de l'OIM.

³⁷ Ordaz, P. (19 abril 2015). 700 inmigrantes desaparecidos tras hundirse su barco en aguas libias. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2015/04/19/actualidad/1429431225_038632.html

³⁸ Müller, E. (28 agost 2015). Austria cifra en 71 refugiados los muertos en el camión frigorífico. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2015/08/28/actualidad/1440751629_948478.html

³⁹ Sánchez-Montijano, E., i Zaragoza-Cristiani, J. (juny 2017). Los Balcanes como zona tapón para refugiados, ¿un plan de la Unión Europea?. *Centro de Estudios y Documentación Internacional de Barcelona*. doi: B-8438-2012

L'acord que van signar la Unió Europea i Turquia, més que un acord va ser una nota de premsa que el Tribunal de Justícia de Luxemburg defineix com un pacte informal entre els Estats membres de la UE i no amb el Consell Europeu. Aquest acord, doncs, és implacable pels sol·licitants d'asil però, en canvi, per la justícia és inexistent.

Aquest acord podia produir devolucions en calent col·lectives, un fet contrari a la Carta de Drets Fonamentals de la UE i el dret internacional. A més, implicava que Grècia considerés Turquia com un país segur on retornar a la gent. Però Turquia era objecte constant de denúncies per violació dels drets humans, per això era impossible que fos un país segur. Segons l'informe del Consell d'Europa del 19 d'abril del 2016, dels 2.899 casos a Turquia sotmesos al Tribunal Europeu de Drets Humans només 110 es van resoldre i en 94 d'ells es violava el Conveni Europeu de Drets Humans.

Amb la signatura d'aquest acord, Turquia es comprometia a readmetre a totes les persones que arribaven irregularment a les costes gregues, però, a canvi, els Estats membres de la Unió Europea es comprometien a reasentar a una persona síria per cada sirià retornat a Turquia. A més, la Unió Europea es comprometia a incrementar l'ajuda financera per l'acollida de persones refugiades a Turquia, de 3.000 a 6.000 milions d'euros⁴⁰. D'aquesta manera, el nombre d'arribades a les costes gregues després de l'acord entre la UE i Turquia va disminuir de les 1.740 que arribaven diàriament en les setmanes anteriors al pacte, a 47 persones en el mes posterior. Aquest objectiu d'externalitzar les fronteres europees a Turquia per controlar la migració ha estat efectiu, perquè el principal objectiu era evitar que aquestes persones poguessin arribar a Europa, ja que és més fàcil que haver-les de retornar una vegada es trobin en territori europeu.

Fins i tot abans de signar l'acord entre la UE i Turquia, ja tenien prevista l'expulsió de 600 persones afganeses i pakistaneses, que viatjarien en un autobús dins la bodega del ferri durant dues hores a obscures i amb una calor asfixiant.

Alguns objectius d'aquest acord han fracassat, ja que no hi ha hagut expulsions massives de Grècia a Turquia, perquè menys de 1.000 persones síries han estat retornades, i tampoc s'han obert vies legals i segures per tal de reasentar a les persones síries des de Turquia a la UE, ja que no s'arriba ni a una xifra de 3.000 persones reassentades.

Per tant, el que va permetre aquest acord va ser externalitzar les fronteres dels Estats membres de la Unió Europea a Turquia, aturar l'arribada massiva de persones refugiades

⁴⁰ Garcés-Mascreñas, B., i Sánchez Montijano, E. (abril 2017). El acuerdo UE-Turquía, un año después. Mucho más que externalización. *Centro de Estudios y Documentación Internacionales de Barcelona*. doi: B-8438-2012

per les costes gregues i reforçar la protecció de cada un dels Estats, convertint l'Europa solidària i de futur en l'Europa fortalesa de la vergonya.

4.2 Tancaments de fronteres i retenció als camps de refugiats

Les fronteres europees es van democratitzar amb el reconeixement dels drets a les persones refugiades a la Convenció de Ginebra de l'Estatut dels Refugiats, però als anys 80, amb l'arribada de tantes persones immigrants que buscaven una nova oportunitat de vida a Europa, va entrar en vigor l'acord Schengen el 1995, i des de llavors les fronteres europees s'hi han des democratitzat.

La imatge que teníem de l'Europa solidària ja no existeix, ja que l'obsessió pel control i la seguretat ha acabat guanyant. Amb la fortificació, l'emmurallament i la militarització de les fronteres europees els drets humans han desaparegut, i d'aquesta manera hem aconseguit que milers de persones perdin les seves vides intentant creuar-les.

Després de la gran arribada de persones refugiades des de Turquia, les fronteres dels països propers als Balcans van anar tancant-se. El setembre de 2015, Hongria va tancar la seva frontera amb Sèrbia. El novembre de 2015, Eslovènia, Macedònia, Sèrbia i Croàcia només deixaven entrar a persones provinents de Síria, Afganistan i Iraq. El gener de 2016, Macedònia només acceptava a aquelles persones que no tenien intenció de quedar-se en el territori i només volien continuar la ruta. El març de 2016, Macedònia va tancar definitivament la seva frontera per totes les persones, Bulgària va militaritzar les seves fronteres i Grècia va blindar les seves fronteres amb tanques. Un mes després, l'abril de 2016, Àustria va instal·lar la seva tanca en la frontera amb Eslovàquia, va restringir el dret d'asil i va rebutjar a les persones refugiades que venien de països veïns segurs -quan ja havia decidit les persones que acolliria i un any abans criticava a Hongria per tancar la seva frontera⁴¹.

Però Espanya no és menys, ja que ha estat l'exemple per Europa en tanques i concertines i en la política de devolució en calent a la frontera de Melilla. La situació és la mateixa en països amb una llarga tradició d'acollida com Noruega, Suècia o Alemanya, on també es tanquen les fronteres i on cada vegada es restringeix més la política d'asil.

I mentre les fronteres s'anaven tancant cada vegada s'obrien més camps de refugiats, que són camps de retenció i concentració de les persones que busquen asil. Està comprovat,

⁴¹ Moraes, N., i Romero, H. (2016). *La crisis de los refugiados y los deberes de Europa*. Madrid: Catarata.

doncs, que quan aquestes persones fugen del seu país d'origen, posant la seva vida en perill, el que els hi espera són mesos i anys tancats en camps i sense cap oportunitat de futur -una imatge que mai podrien creure abans de creuar terra i mar per arribar fins a Europa.

Els camps de refugiats només varen servir per controlar a les persones que arribaven des dels països en guerra, però en cap moment han estat espais segurs on poder viure -si això s'anomena viure-, i molt menys tant de temps. Els camps de refugiats són presons i les persones refugiades que hi vivien -i encara viuen- en aquests camps s'han convertit en sospitosos. En aquests llocs no existeix la llibertat de moviment, ja que estan totalment controlats i vigilats per l'exèrcit militar de l'Estat. I encara ser un lloc vigilat mai podrem afirmar que un camp sigui un lloc segur per les persones refugiades, ja que constantment són amenaçats per les màfies i els traficants de persones, de menors i d'òrgans. Es calcula que més de 10.000 menors han desaparegut només arribar a Europa, i segurament la gran majoria ni tan sols es troba en aquesta xifra. S'està produint un mercat d'éssers humans a Europa amb persones que fugen de la guerra i de l'horror, i això és inadmissible i lamentable, però Europa segueix amb els ulls tancats.

El drama i la por per les persones refugiades no acaba amb la guerra, tampoc amb les rutes per mar i terra, sinó que continua als camps de refugiats. Només cal passar unes setmanes a un camp de refugiats per ser conscient del que pateixen dia rere dia i veure totes les amenaces amb les quals es troben dins dels camps. Són espais sense dignitat on la recuperació de la identitat humana i de la vida és impossible, on es lluita per la supervivència diària. Són llocs sense cap oportunitat de futur, ni de present.

A Grècia els campaments de les costes gregues, com el de Lesbos i el del Port del Pireu, es van saturar de persones. Com també el camp de refugiats improvisat d'Idomeni, que va acabar tenint 11.000 persones concentrades, quan era un camp amb una capacitat de 1.500 persones.

Les condicions dels camps de refugiats són molt dolentes, per l'amuntegament de persones, les temperatures estivals -amb una calor asfixiant que és totalment insuportable sota les tendes- o les temperatures hivernals -amb les tendes sota la neu-, la manca d'aigua calenta i calefacció, la manca d'higiene, l'alimentació limitada, l'assistència mèdica inadequada i sobretot per la inseguretat.

Cada país d'acollida ha de ser responsable de la protecció de les persones refugiades a les quals acull, i les que es troben als camps de refugiats, però al final sempre són les petites organitzacions, amb l'ajuda de molts voluntaris i persones refugiades, les que vetllen per

la seguretat d'aquestes persones i qui s'organitzen les diferents tasques. Només cal veure com Acnur, una de les ONG més importants al món i l'autoritat més propera dels camps de refugiats, es desentén en la majoria de casos d'aquestes tasques i només deixa les tendes de campanya i marxa -almenys en els camps de refugiats europeus-, i en cap cas s'encarrega de la coordinació dels camps. És per això que existeixen moltes ONG internacionals i locals que es fan càrrec de tota l'organització i de diferents àmbits com l'educació, el repartiment d'aliments i roba o la sanitat. Des de la meua experiència com a professora voluntària a un camp de refugiats a Grècia, són aquestes petites ONG les que ajuden a les persones refugiades, conviuen amb elles en el dia a dia i les ajuden en qualsevol moment del dia.

4.3 La mort al mar Mediterrani

Artículo 19

Protección en caso de devolución, expulsión y extradición

1. Se prohíben las expulsiones colectivas.
2. Nadie podrá ser devuelto, expulsado o extraditado a un Estado en el que corra un grave riesgo de ser sometido a la pena de muerte, a tortura o a otras penas o tratos inhumanos o degradantes.

De la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea

El 3 de setembre de 2015 va ser el dia en què Europa va començar a obrir els ulls, veient la catàstrofe humanitària que estava succeint en el nostre mar Mediterrani. Aquest dia unes cent persones van morir i van desaparèixer al mar Mediterrani, però només una vida va sacsejar i colpejar la consciència de tot un món: la de l'Aylan Kurdi, el nen mort a la platja turca de Bodrum. El que la gent no va pensar és que en aquell naufragi van morir molts més nens com ell, i abans d'aquell naufragi ja havien mort molts més. El problema és que no van aparèixer a les platges, sinó que es van enfonsar i van ser oblidats pel món.

Qualsevol persona amb un visat travessaria les fronteres per vies legals i segures, però als immigrants i a les persones refugiades no se'ls hi concedeix aquest visat i per això han de pagar a les màfies preus tan elevats d'entre 3.000 € i 6.000 € per persona, per fer una travessia amb una petita barca o pastera, majoritàriament de goma, que pot acabar amb les seves vides, i que a sobre és conduïda per una de les persones refugiades. A més, viatgen amb armilles salvavides que poden costar uns 600 € aproximadament, ja que tant les màfies com les botigues turques s'han aprofitat d'aquestes migracions. Però aquestes

armilles salvavides a vegades ni tan sols floten en l'aigua, i molt menys les que venen als nens i nenes, que no els salvaran de l'horror del mar.

A sobre, aquestes rutes poden acabar sortint malament, no només morint al mar Mediterrani sinó sent retornades cap a Líbia o Turquia, o per un possible error de la barca, com per exemple l'espatllament del motor. Tot i així mai recuperarien els seus diners i haurien de tornar a intentar-ho de nou tornant a pagar a les màfies.

I, per si era poc, les persones afganes després de pagar aquestes grans quantitats de diners a les màfies per poder arribar a Grècia, posant la seva vida en perill, i havent de suportar cops de la policia i, fins i tot, trets moltes vegades, acabaven sortint de les illes gregues amb una documentació que els exigia abandonar el país de Grècia en menys de 30 dies o si no serien repatriats cap a Afganistan. Ja que segons l'ONU Afganistan és un país segur on poder viure, però després a les agències de viatges recomanen no trepitjar aquest territori perquè el defineixen com a perillós.

Després del tancament de les fronteres i de la ruta dels Balcans, i del pacte de la Unió Europea amb Turquia, l'única alternativa que quedava per anar cap a Europa era la ruta des de Líbia fins a Itàlia, a partir de les illes de Lampedusa i Sicília, o la de Melilla, que encara són molt més perilloses. Lampedusa es troba a 205 quilòmetres de distància de la costa sud de Sicília, i a 113 quilòmetres del nord d'Àfrica, és per això que s'ha convertit en la porta cap a Europa pels que fugen de la guerra, de la pobresa o de la persecució⁴².

Davant de la inacció i la passivitat dels governs dels Estats membres deixant morir a milers de persones al nostre mar Mediterrani, i després del final de l'operació de rescat de Mare Nostrum, l'ONG Metges Sense Fronteres va posar en marxa una operació de salvament marítim amb tres vaixells: el Bourbon Argos, el Dignity I i el M. Y. Phoenix, aquest últim amb l'ajuda de l'ONG Malta MOAS. Metges Sense Fronteres va aconseguir salvar més de 23.000 vides el 2015, i a més també va iniciar rescats de salvament al mar Egeu amb Greenpeace.

A poc a poc, tant les costes del mar Egeu com el mar Mediterrani central es van començar a omplir de socorristes voluntaris i de vaixells de diverses ONG carregats de solidaritat i de dignitat, aquella que als Estats els hi faltava. I algunes ONG com Proactiva Open Arms, Proemaid, Sea Watch, SOS Mediterranee, Metges Sense Fronteres o Jugend Rettet

⁴² Kingsley, Patrick. (2016). *La nueva odisea: la historia de la crisis europea de refugiados*. Barcelona: Deusto.

van començar a ser els herois de molta gent indignada amb la falta d'humanitat i de respostes dels Estats membres de la UE.

Però cada vegada més augmenten les polítiques antimigratòries i d'ultradreta als Estats membres de la Unió Europea, i un clar exemple ha estat la criminalització de diverses ONG de rescat i salvament al mar Mediterrani que han estat acusades d'afavorir el tràfic de persones per les fiscalies italianes i sicilianes, i d'altres que han hagut de marxar del mar, deixant la seva tasca de salvament, per les in comptables acusacions i la manca de pressupost per fer front a aquestes tasques humanitàries que haurien de fer els mateixos Estats. Aquesta criminalització de les ONG que rescaten vides al mar és una forma de silenciar-les, acusant-les de complicitat amb la immigració clandestina, per tal que deixin de denunciar les morts al mar Mediterrani, ja que són els ulls que els Estats no volen tenir. Als últims mesos, entre el juny i el juliol, hem vist l'última acció xenòfoba per part d'Estats com Itàlia o Malta, rebutjant l'acollida i el desembarcament de persones refugiades als seus ports. Primer va ser el vaixell de l'Aquarius, de l'ONG SOS Mediterranee, quan va intentar desembarcar amb 600 persones en el port d'Itàlia, i més tard en el de Malta, sense sort. En aquest cas, la ciutat de València es va oferir com a port segur per acollir a aquestes persones després de dies a la deriva, i altres ciutats com Barcelona també ho van fer, amb el consentiment del nou govern del PSOE a l'Estat Espanyol. Unes setmanes més tard passava el mateix amb el vaixell Open Arms de l'ONG Proactiva Open Arms, que després de dies a la deriva va arribar al port de Barcelona on es van acollir a les 59 persones que portava a bord.

Però això ha de canviar i s'ha de denunciar l'incompliment del dret marítim internacional a països com Itàlia o Malta, que no poden continuar negant el desembarcament i l'acollida de persones refugiades, i també cal denunciar al nou ministre italià Matteo Salvini per les seves actituds racistes i xenòfobes, qualificant, fins i tot, a les persones refugiades com a trossos de carn i burlant-se de la situació d'aquestes persones a les seves xarxes socials. Molts ciutadans a Espanya voldríem que aquestes persones arribin al nostre país, però és una perduda de temps que els vaixells hagin de recórrer una llarga travessia de dies per desembarcar a aquesta gent, ja que durant aquest temps hi ha vides a la deriva i morint en el fons del Mediterrani perquè no hi ha ONG per rescatar-les.

En les dues últimes setmanes de juny i les dues primeres de juliol, més de 600 persones han perdut la vida al mar Mediterrani intentant arribar a Europa, pel bloqueig i els obstacles que Malta està posant als vaixells de les poques ONG que queden al mar i pel

temps que han perdut anant cap a Espanya a desembarcar a les persones que Itàlia i Malta no volien acollir.

A més, segons l'ONG SOS Mediterranee, els guardacostes libis ja han retornat en calent a unes 10.000 persones aquest any, portant-les a centres de detenció a Líbia on corren perill, i tot gràcies al finançament de la Unió Europea, que amb el pacte establert entre Líbia i Itàlia està disposada a evitar -a qualsevol preu- que aquestes persones arribin a la UE, tot i saber que a Líbia són explotats, esclavitzats i torturats⁴³.

Durant els últims anys, i sobretot des del 2015, el mar Mediterrani s'ha convertit en la fosa més gran del món, en un forat negre de mort. Des de principi d'any, a data del 25 de juliol de 2018, ja han mort 1.492 persones al mar Mediterrani. Segons les dades de l'OIM, el 2015 van morir 3.783 persones, el 2016 van morir 4.775 i el 2017 van morir 3.139. Però aquestes xifres només són de les persones que han trobat els seus cossos, segons les ONG les xifres poden ser més elevades.

Entre aquestes xifres també es troben les persones que intenten creuar cap a Espanya, on cada vegada augmenten més les morts. El 2015 van perdre la vida 102 persones intentant arribar a Espanya, el 2016 van ser 128 les persones mortes i el 2017 van arribar a 224 morts. Però el més greu és que des de principi d'any ja han mort o desaparegut 295 persones, és a dir, 71 persones més que en tot el 2017⁴⁴.

Aquesta tragèdia ha estat l'horror quotidià del mar Mediterrani, però la Unió europea en comptes de donar prioritat al salvament dels éssers humans ha preferit invertir en control i seguretat de fronteres, que no serviran de res perquè mai podran frenar els moviments migratoris.

⁴³ Efe. (12 juliol 2018). Más de 600 inmigrantes han muerto en el Mediterráneo en el último mes. *El Periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20180712/600-inmigrantes-muerto-mediterraneo-un-mes-6939417>

⁴⁴ Vargas, J. (21 juny 2018). Las muertes de migrantes se disparan en la frontera sur: casi 300 en lo que va de año. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/sociedad/muertos-mediterraneo-muertes-migrantes-disparan-frontera-sur-300-ano.html>

5. L'incompliment d'acollida a Espanya i el rànquing de la vergonya

Els Estats membres de la Unió Europea es van comprometre en la reubicació de 160.000 persones refugiades sol·licitants d'asil a tota Europa, i van fixar com a data límit el 26 de setembre de 2017. Aquesta xifra miserable suposava el 0,032% de la població europea, calculada en uns 500 milions aproximadament. Per posar un exemple, el Líban té una població de 4 milions d'habitants i es van acollir a més d'un milió de persones refugiades.

Però quan es va assolir aquesta data, els Estats membres de la Unió Europea només havien acollit a un 27% de persones refugiades de les quals s'havien compromès a reubicar. A part, la Comissió Europea va proposar acollir a 50.000 persones refugiades més a través del reassentament, i va posar com a data límit el maig del 2019.

El 7 de desembre de 2017 la Comissió Europea va portar al Tribunal de Justícia de la UE a la República Txeca, Hongria i Polònia per incompliment dels acords de reubicació obligatoris, i el passat març del 2018 van ser finalment condemnats. A més, des de l'associació Stop Mare Mortum, es va denunciar també l'incompliment de l'Estat Espanyol i el passat 12 de juliol de 2018 el Tribunal Suprem l'ha condemnat per incomplir l'acord de reubicacions⁴⁵.

S'ha demostrat que no hi ha una crisi d'arribada de persones refugiades, sinó una crisi de polítiques d'acollida. És completament fals que Europa estigui vivint una arribada massiva de persones refugiades actualment i per això no podem fer front a la seva acollida -com ens fa creure Matteo Salvini, per exemple-, ja que en aquest any han caigut un 77% les arribades de persones refugiades pel mar Mediterrani, tenint en compte que el 2015 van arribar més d'un milió de persones i actualment, el juliol de 2018, han arribat 59.167. Aquest és només un missatge per incrementar el racisme i la xenofòbia.

Les dades sobre l'acollida de les persones refugiades a l'Estat Espanyol són greument baixes, ja que de les 17.337 persones refugiades que va prometre acollir, el 26 de setembre de 2017 només havien arribat 1.980, un 11,4% de l'acordat. El CEAR ja va advertir que si Espanya continuava amb aquest ritme, en comptes de dos anys necessitaria almenys 43 anys per poder complir l'acord. Espanya ha estat un dels països de la Unió Europea que més ha incomplert l'acord d'acollida com a conseqüència de la inexistència d'una política

⁴⁵ Rincón, R. (12 juliol 2018). El Supremo condena al Estado por no cubrir la cuota de refugiados de la UE. *El País*. Recuperat de https://politica.elpais.com/politica/2018/07/11/actualidad/1531315081_116672.html

d'asil i refugi al país i perquè segueix sense aprovar-se el reglament del desenvolupament de la Llei d'Asil de 2009.

Actualment, després de 10 mesos de retard, la Unió Europea ha acollit a 61.157 persones refugiades, un 33%, de les quals 34.689 són reubicades i 26.468 són reasentades, i Espanya ha acollit a 2.792 persones refugiades, un 16%, de les quals 1.359 són reubicades i 1.433 són reasentades. Però després de l'última cimera del Consell Europeu, el 28 de juny de 2018, que va ser la primera cimera del nou president Pedro Sánchez, no tenim bones notícies de futur que ens facin creure que algun dia es complirà aquest acord. En aquesta última cimera, on es tractava especialment el tema de les migracions, es van acabar acceptant les dues opcions que es debatien anteriorment. Per una part, crear un centre de desembarcament a la Unió Europea, i per una altra part, la creació de campaments fora de la Unió Europea i la devolució de les persones refugiades cap aquests campaments⁴⁶.

5.1 L'acollida a Espanya

Les últimes dades del CEAR demostren que les sol·licituds d'asil a Espanya van incrementar l'any 2017, duplicant el nombre de sol·licituds fins a un total de 31.120, i fent que Espanya sigui el sisè país de la Unió Europea en sol·licituds rebudes.

El procés ha estat al contrari en el cas de la Unió Europea, ja que s'han reduït a un total de 704.625 sol·licituds d'asil el 2017. Aquesta diferència entre l'Estat Espanyol i la Unió Europea és perquè la Unió Europea va rebre menys arribades de persones refugiades l'any 2017, disminuint a unes 171.635 arribades per mar, i en canvi, Espanya ha rebut moltes més peticions d'asil de països de Llatinoamèrica i Centreamèrica, i també de la frontera sud.

L'Estat Espanyol va tancar el 2017 amb 38.880 sol·licituds d'asil pendents per resoldre i amb 13.350 resoltes, de les quals un 65% van ser desfavorables i un 35% van ser favorables, i d'aquestes favorables 595 eren estatuts de refugiats i 4.080 eren proteccions

⁴⁶ RTVE. (28 juny 2018). Crisis migratoria en la UE: Italia accede a la propuesta de crear centros para migrantes en el interior de la UE, con condiciones. RTVE. Recuperat de <http://www.rtve.es/noticias/20180628/italia-accede-propuesta-crear-centros-para-migrantes-interior-ue-condiciones/1757362.shtml>

subsidiàries. A més, els tres primers països dels quals provenien la majoria de persones que van sol·licitar l'asil en 2017 són Veneçuela, Síria i Colòmbia⁴⁷.

Segons l'últim informe del maig del 2018 del Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER) de Barcelona, les nacionalitats de les quals provenen la majoria de persones que demanen l'asil a Barcelona són Veneçuela, Colòmbia, Hondures, El Salvador, Geòrgia, Ucraïna, Pakistan, Rússia, Síria, Perú i el Marroc (en ordre).

El nombre d'acollides a Espanya és mínima, però les persones refugiades segueixen arribant il·legalment perquè no els hi queda una altra opció. La majoria d'aquestes persones es troben en una situació impensable en la qual no comptaven viure, ja que tenien una imatge d'Espanya com un país progressista i democràtic que defensava els drets humans i en arribar s'han trobat que Espanya no compleix amb aquesta aplicació dels drets humans.

Quan les persones refugiades arriben a Espanya es troben amb noves dificultats com la discriminació en l'àmbit laboral, l'estigma social, la xenofòbia, el racisme, la manca d'accés a l'habitatge, la inseguretat per manca de protecció, la manca d'integració, la dificultat per obtenir la documentació, la por a la detenció, retenció i a la deportació i la manca d'un servei sanitari complet.

Només cal veure la situació en la qual es troben els maners i com es vulneren els seus drets fonamentals amb les persecucions, pallisses i deportacions, com denuncia el Sindicat de Maners de Barcelona. Com va cridar Lamine a la gran manifestació de Casa nostra, casa vostra, "no ens val un *welcome refugees* i que als carrers segueixin perseguint als maners".

Segons estudis com el de *Pride Equality International*, una associació que dona suport als immigrants i les persones refugiades del col·lectiu LGTBIQ, moltes persones sol·licitants d'asil també fugen dels seus països per la persecució per motius d'orientació sexual, sobretot en els casos de les persones d'origen africà, ja que a l'Àfrica l'homosexualitat és il·legal a 38 països dels 54 que hi ha, i a Nigèria, Egipte i Botswana es contempla la pena de mort. Aquestes persones refugiades del col·lectiu LGTBIQ quan arriben a països com Espanya es continuen sentint discriminats i atacats quan, per exemple, els funcionaris de les institucions els hi qüestionen la seva orientació sexual, fent preguntes inapropiades i incòmodes, o els intenten convèncer que poden acabar amb

⁴⁷ CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>

els seus problemes deixant de ser homosexuals, ja que així podrien tenir una “vida normal”. Com afirma l’autor d’aquest informe, el George Freeman -també entrevistat pel documental-, “a Espanya els refugiats i sol·licitants d’asil no estem contemplats en l’agenda política; vivim als carrers, passem gana i tenim dificultats per aconseguir treball. El govern espanyol no fa el necessari per proporcionar accés a les necessitats bàsiques d’alimentació i allotjament, com es recull a la Convenció sobre l’Estatut dels Refugiats de les Nacions Unides”⁴⁸.

6. Possibles solucions i respostes per part d’Espanya i la UE

El 7 de juny de 2016, el secretari de les Nacions Unides per les migracions, Peter Shuterland, va afirmar que en aquesta crisi de refugiats no havia fallat la Unió Europea, sinó els Estats membres. Però aquesta afirmació no té cap sentit, perquè la UE hauria de fer una política comuna d’asil i vetllar perquè els Estats membres no facin una política de tancament i enduriment de les fronteres i una suspensió temporal de les lleis d’asil. Per tant, és responsabilitat absoluta de la Unió Europea el no frenar i corregir les polítiques dels països perquè afrontin aquesta crisi sota la legalitat i basant-se sempre en els drets humans fonamentals i internacionals⁴⁹.

Durant aquests anys d’arribades de persones refugiades a la Unió Europea, hi ha hagut una diferència molt notable entre les polítiques dels Estats membres de la UE i la resposta de la societat, ja que aquesta ha estat la que s’ha manifestat en contra de les polítiques anti migratòries i ha ajudat voluntàriament marxant als camps de refugiats sense cap ajuda dels Estats. També ho han fet les ciutats i els municipis declarant-se com a ciutats i municipis refugi i enviant els missatges de “volem acollir”, “benvingudes refugiades” o “welcome refugees”, o oferint els seus ports pel desembarcament de vaixells que havien rescatat a persones refugiades al mar. Una vegada més, els governs dels Estats no han estat a l’altura del compromís cívic.

Però també han sorgit respostes contràries per part d’alguns ciutadans que a partir de l’arribada de persones refugiades han atacat amb discursos racistes i iniciatives institucionals xenòfobes, com per exemple la del vaixell C-Star que tenia l’objectiu de perseguir als altres vaixells de les ONG de salvament, per tal d’evitar que rescatessin a

⁴⁸ Pride Equality International. (2017). *Desvelando la lente oculta de la realidad*. Recuperat de www.prideequality.org

⁴⁹ Moraes, N., i Romero, H. (2016). *La crisis de los refugiados y los deberes de Europa*. Madrid: Catarata.

persones refugiades. Alguns partits polítics arreu d'Europa han aprofitat aquests missatges racistes per guanyar vots amb nous partits d'ultra dreta, com és el cas d'Itàlia, on actualment governen dos grups polítics xenòfobs i racistes de la ultra dreta, la Lega Nord i el M5S, que s'han encarregat de rebutjar el desembarcament dels vaixells amb persones refugiades i de negar la seva acollida.

S'ha demostrat que davant de l'odi de molts ciutadans i de la inacció del govern espanyol i dels governs dels Estats membres de la Unió Europea, la solidaritat d'una majoria de la ciutadania i la voluntat i dignitat de moltes persones que s'han involucrat amb diverses ONG i associacions ha acabat contraatacant les minories racistes i xenòfobes. És per això que no podem deixar de respondre i proposar solucions per aturar aquesta gran vergonya que han representat els diferents Estats.

A escala europea són moltes les solucions i respostes que es poden donar per millorar la vida de les persones refugiades. Primer de tot, cal obrir rutes legals i segures per a les persones refugiades que fugen del seu país, evitant que hagin d'arriscar les seves vides i morir al mar, al desert o ser víctimes d'abús, violència sexual o explotació per part de les màfies, traficants o les bandes armades. Una solució per evitar aquest perill és proporcionar visats perquè no hagin de gastar els seus estalvis, pagant a les màfies i posant la seva vida en perill, per arribar a un lloc segur. O, com proposa Sami Naïr al seu llibre⁵⁰, oferir un document de trànsit a les persones refugiades, com per exemple el Passaport Nansen que es va donar a les víctimes de la Primera Guerra Mundial el 1920, per solucionar els seus problemes essencials com l'asil, l'habitatge o l'alimentació. Tot i així, no hauria de ser necessari ni tan sols un paper de documentació, ja que sabem perfectament del que fugen i perquè, i qualsevol persona hauria de tenir el dret a la llibertat de moviment, que és el que durant anys hem coartat, i ningú hauria de tenir el dret a tancar i retenir a la gent en contra de la seva voluntat i coartar la seva llibertat.

És necessari arribar a un acord entre tots els Estats membres per determinar quina és la capacitat real de recepció de persones refugiades de cada Estat, basant-se en criteris objectius com la riquesa, el nombre de població o la taxa d'atur, i augmentar de manera immediata l'acollida de persones refugiades a tots els Estats membres, sense cap excepció, partint d'un percentatge equitatiu segons la capacitat de cada país, per oferir

⁵⁰ Naïr, Sami. (2016). *Refugiados: frente a la catástrofe humanitaria una solución real*. (1 ed). Barcelona: Crítica.

una acollida al 10% de la població refugiada cada any. I per poder-ho aconseguir s'ha de desbloquejar immediatament el Conveni de Dublín per pactar aquestes quotes reals i objectives, i que de veritat es compleixin.

Cal prendre exemple dels Estats solidaris que han acollit a més persones refugiades i condemnar als Estats que els han rebutjat i no han complert l'acord. Si no s'aconsegueix aquesta distribució equitativa de les persones refugiades a Europa, es provocarà una situació en la qual només alguns Estats concrets tindran tot el pes d'aquesta acollida, i si aquesta situació continua, pot ser insostenible per aquests Estats.

També és necessari promoure unes condicions humanitàries mínimes i que es respectin a tots els Estats membres de la UE, i garantir una legislació europea comuna sobre l'asil perquè l'estatut de refugiat sigui vàlid en tota la UE.

El reassentament de persones refugiades des de Líbia o Turquia també és una solució essencial, sobretot per les persones que es troben en una situació més vulnerable. A més, evitaria que posin en risc les seves vides al mar. També és important que els líders mundials donin prioritat al salvament de vides, i no a la seguretat i protecció de les fronteres, ja que no podem permetre més morts al mar Mediterrani. Cal posar en marxa operacions de rescat i salvament que siguin finançades per la UE, o almenys, com a mínim, que la UE financi a les ONG que ja es troben en el mar perquè puguin donar el màxim d'elles i que deixi immediatament d'obstaculitzar-les, bloquejar-les i criminalitzar-les.

És necessària la democratització de les fronteres i que aquesta formi part del projecte polític de tots els partits amb un programa reivindicatiu i en defensa de la democràcia. Cal defensar un programa polític que reconegui els drets de les persones immigrants i refugiades, que són les grans oblidades, i que respecti el dret a la mobilitat i al refugi.

Les dones refugiades són les que més pateixen a les rutes migratòries, sent víctimes d'abús sexual i explotació durant el desplaçament, als assentaments o als camps de refugiats. La Unió Europea, i tots els Estats concrets, han de posar en marxa una política que no permeti el tràfic de persones, ni que les dones hagin de fer tractes sexuals amb les màfies per poder travessar les fronteres il·legalment. També cal protegir als nens i nenes que estan amenaçats pel tràfic de menors i d'òrgans.

A part, el sistema d'asil no protegeix a les dones i les discrimina, ja que les autoritats sempre pressuposen que el marit és el principal sol·licitant d'asil, i això causa un greu problema per elles perquè si es queden soles, poden perdre l'estatut de refugiada. Per exemple, en un cas de divorci o separació del marit, la dona podria perdre la seva

residència legal i hauria de dependre del marit, perquè sense ell no tindria asil. És per això que cal reconèixer que les dones puguin presentar una sol·licitud independent a la dels homes.

L'Estat Espanyol també podria resoldre i canviar les seves polítiques migratòries per millorar la vida de totes les persones immigrants i refugiades que es troben al nostre país. Actualment a Barcelona les persones immigrants i refugiades es troben tancades a l'Escola Massana per tal d'exigir al Govern espanyol i a la Generalitat unes mesures pactades per garantir els seus drets fonamentals. Algunes de les propostes que s'han presentat són: la derogació de la Llei d'Estrangeria, que és l'expressió d'un sistema racista que mata a gent cada dia i que permet les devolucions en calent, les batudes policials, els internaments als CIE i la deportació cap a països d'on han fugit de la persecució; el tancament dels Centres d'Internament d'Immigrants; l'eliminació de l'examen per aconseguir la nacionalitat espanyola, on es qüestionen preguntes molt difícils que ni tan sols la majoria de ciutadans aprovaríem; i la tramitació i renovació dels papers sense la necessitat de tenir un contracte d'un any i 40 hores setmanals, ja que amb la situació de precarietat del nostre país és quasi impossible.

És necessari exigir també al Govern espanyol que compleixi l'acord de reubicació i reassentament, que esperem que faci després d'haver sigut condemnat per incompliment, i que augmenti el nombre d'asils a dones, nens i nenes i persones amb una especial vulnerabilitat.

Espanya ha d'impulsar mesures per garantir el dret a l'asil i l'acollida digne, i establir rutes legals i segures perquè cap persona hagi d'arriscar la seva vida en la recerca de refugi. I sobretot cal des de la ciutadania exigir que el nostre país deixi de ser l'exemple de fronteres mortíferes, retirant les concertines assassines de les nostres fronteres i començant a escoltar a les ciutats que volen acollir i que necessiten recursos econòmics estatals per fer-ho, ja que fins ara ho han fet a partir dels pressupostos de cada ciutat.

També és necessari prendre mesures per evitar i perseguir els actes de violència contra els sol·licitants d'asil i les persones refugiades, com respondre a les reclamacions presentades per disminuir els actes de violència cap a ells. Cal tractar a aquestes persones de manera humana i proporcionar, el més ràpid possible, els estatuts de refugiat per evitar que pateixin més discriminacions.

Hem d'exigir al Govern que deixi de deportar a les persones sol·licitants d'asil quan la seva vida es veu amenaçada o sent temor a ser perseguit, i que canviï les polítiques d'asil

perquè contemplin també la persecució política religiosa o per causa d'orientació sexual o identitat de gènere.

I per últim, però no més important, cal proporcionar formació als funcionaris de l'Oficina d'Asil i Refugi i als guardes de seguretat, policies, funcionaris de la presó i vigilants de les fronteres perquè tractin amb sensibilitat i respecte a les persones sol·licitants d'asil i per evitar cap tipus de discriminació. Com també fer campanyes a les escoles per la integració i inclusió, i en contra de les discriminacions, la xenofòbia i el racisme.

Des de la ciutadania també es poden prendre mesures per millorar la vida de les persones refugiades, evitant la discriminació i el racisme i sent solidaris i acollidors. Perquè a cap persona ens agradaria arribar a un nou país i ser discriminat, molt menys quan el motiu és perquè el teu país està en guerra. Per això cal contraatacar les actituds racistes i xenòfobes a partir de la solidaritat.

La ciutadania pot ajudar voluntàriament o apostar per ajudar a les ONG del país, que intenten facilitar la vida de les persones refugiades i garanteixen els seus drets humans. També pot oferir habitatge compartit a partir d'associacions com Welcome Refugees i ser voluntari d'una xarxa d'acollida que permeti que persones que arriben soles puguin tenir una habitació per elles i no dormin als carrers, o col·laborar sent propietari de pisos de lloguer, donant opcions a les famílies refugiades que arriben i no troben pis de lloguer per l'estigma social i el rebuig de la gent. També es pot ajudar molt sent voluntari als esdeveniments de les ONG, en l'acompanyament de persones refugiades -tant per fer oci com per ajudar a fer tràmits- o en l'ensenyament d'algun idioma.

Però el més important de tot és continuar amb la lluita i la mobilització, i mai defallir, perquè d'aquesta manera farem que els governs no oblidin les seves obligacions amb les persones refugiades. Cal més implicació i més manifestacions i protestes en defensa dels drets humans i la llibertat de totes les persones.

7. Conclusió

Durant aquesta investigació sobre l'incompliment de l'acollida de persones refugiades a l'Estat Espanyol, i a partir de la realització d'un documental que pretén denunciar la situació de vulnerabilitat de les persones refugiades arreu de la UE, i més en concret en aquest país, he pogut afirmar que vivim en un país on encara les persones immigrants i refugiades pateixen dia rere dia la discriminació de les institucions i del Govern espanyol.

Durant molts anys, i en augment a partir del 2015, s'han vulnerat els drets humans de les persones que només venien amb un únic objectiu: viure. Constantment hem repetit que estàvem vivint una crisi migratòria i una crisi de refugi que no podíem solucionar, perquè no teníem capacitat per l'arribada massiva de tantes persones refugiades. Però ja no valen aquestes excuses, i és intolerable acceptar-les quan països pobres i amb guerres, com el Líban o Sudan del Sud, han acollit a milions de persones i la Unió Europea no ha estat capaç ni d'acollir a la miserable, cruel i vergonyosa xifra de les 160.000 persones refugiades.

No estem vivint cap crisi migratòria perquè actualment han arribat a Europa 59.167 persones refugiades pel mar, mentre que el 2015 arribaven més d'un milió de persones. El que estem vivint s'anomena crisi de drets, per la manca de drets d'asil, de vida i de refugi.

La discriminació, el racisme i la xenofòbia ha augmentat, encara més, amb l'arribada de les persones refugiades, i arreu de la Unió Europea s'han portat a terme polítiques anti migratòries com les d'Itàlia i Hongria. A Itàlia s'ha format un govern d'ultra dreta i Matteo Salvini ha representat l'espectacle més gran i miserable dels últims anys, rebutjant el desembarcament dels vaixells de rescat i proposant l'expulsió de mig milió d'immigrants. El govern d'Hongria ha establert una llei que pretén castigar amb penes de fins a un any de presó a les persones voluntàries o a les institucions que ajudin a les persones refugiades.

Després de la condemna del Tribunal Suprem cap a l'Estat Espanyol, per haver incomplert l'acord d'acollida de persones refugiades mitjançant la reubicació i el reassentament, esperem que el nou govern del PSOE reaccioni i que una de les mesures més importants que prengui sigui la de complir les quotes de refugi. Tot i semblar que els primers passos d'aquest nou govern han senyalat un canvi positiu en la política espanyola d'immigració, encara queda esperar que les promeses es facin realitat. Les acollides dels

vaixells Aquarius i Open Arms a Espanya han estat una esperança en aquest camí, i ara es preveu que finalment s'elabori el Reglament de desenvolupament de la Llei de dret d'asil i protecció subsidiària, que portava aturat des del 2009.

L'any 2017 va ser un altre any desaprofitat intentant definir una política de migració i asil comuna que estigués compromesa realment amb els drets de les persones refugiades, i on es va demostrar el gran fracàs per part de tots els Estats membres de la UE en l'acollida de persones refugiades. En el que portem del 2018, la poca importància que se li ha donat a aquest tema a la UE ha estat per empitjorar-la, ja que a partir de l'augment de les polítiques anti migratòries s'ha acabat pactant la creació de campaments fora de la UE i la devolució de les persones refugiades cap aquests campaments.

A partir de la investigació sobre les dades d'acollida a Espanya, he pogut veure la realitat d'aquesta acollida i com la majoria de persones que arriben al nostre país no aconsegueixen l'estatut de refugiat, sinó que la majoria obté la protecció subsidiària. I del gran nombre de persones que sol·liciten l'asil són molt poques les peticions que acaben sent favorables.

Amb aquesta investigació he sigut més conscient de que no fan falta xifres, ni estudis, per saber que la situació de les persones refugiades encara és molt dolenta. Només fa falta parlar amb qualsevol persona refugiada i veure com de malament hem gestionat tota aquesta situació. Gràcies a la realització de la part documental he pogut conèixer a molta gent amb la qual ha après molt més d'aquesta temàtica, i amb la que espero no deixar de comptar mai.

Ja fa dos anys que vaig marxar a un camp de refugiats com a voluntària, d'on vaig sortir sent una altra persona molt diferent. Durant aquells dies em vaig prometre que explicaria tot allò que vaig viure -i veure-, i també els hi vaig prometre a ells i elles -Bilal, Obaid, Zeeshan, Shikhali, Faiz, Hasenat, Aysha, Mostaffa, Ayan...- que ho explicaria. Desitjava que després de dos anys ja no tingués sentit realitzar aquest Treball Final de Grau, però malauradament la situació anava per a llarg i la meva impotència i ràbia augmentava cada vegada més. Finalment, després de dos anys, aquí hi és la meva denúncia cap a totes les autoritats que han provocat que el mar Mediterrani sigui una fosa plena de cadàvers i cap a tots els Estats que van retenir a milers de persones, contra la seva voluntat, quan l'únic desig que tenien era ser lliures.

8. Bibliografía

- ACNUR. (2017). *Informe Anual de 2016*. Recuperat de <https://eacnur.org/es/actualidad/publicaciones/informe-anual-2016>
- Alba, A. (18 maig 2018). Siria: la guerra que comenzó con un grafiti. *El Periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/internacional/20160311/siria-las-cinco-etapas-de-los-cinco-anos-de-guerra-4964152>
- Ayuso, J. (5 agost 2015). Sudán del Sur, un país derrotado. *El País: El País Semanal*. Recuperat de https://elpais.com/elpais/2015/07/10/eps/1436537441_265502.html
- BBC Mundo. (15 abril 2018). 7 preguntas para entender el origen de la Guerra en Siria que lleva años desangrando al país. *BBC Mundo*. Recuperat de <http://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-37451282>
- CEAR. (2018). *Informe 2018: Las personas refugiadas en España y Europa*. Recuperat de <https://www.cear.es/publicaciones-elaboradas-por-cear/informe-anual-de-cear/>
- CEAR. (2018). Maras, la guerra no encontrada. *Comisión Española de Ayuda al Refugiado*. Recuperat de <https://www.cear.es/sections-post/maras-guerra-no-encontrada/>
- Efe. (12 juliol 2018). Más de 600 inmigrantes han muerto en el Mediterráneo en el último mes. *El Periódico*. Recuperat de <https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20180712/600-inmigrantes-muerto-mediterraneo-un-mes-6939417>
- El HuffPost. (20 juny 2018). CEAR reclama el derecho a asilo a las víctimas de las maras en Centroamérica. *El HuffPost*. Recuperat de https://www.huffingtonpost.es/2018/06/20/cear-reclama-el-derecho-a-asilo-a-las-victimas-de-las-maras-en-centroamerica_a_23463562/?utm_hp_ref=es-homepage
- Europa Press. (8 juliol 2018). Tres de cada cuatro niños nacidos desde la independencia de Sudán del Sur solo han conocido la guerra. *Europa Press*. Recuperat de <http://www.europapress.es/internacional/noticia-tres-cada-cuatro-ninos-nacidos-independencia-sudan-sur-solo-conocido-guerra-20180708081147.html>
- Fricke, T. (4 juny 2018). El conflicto en Afganistán deja a casi la mitad de la infancia fuera de la escuela. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/elpais/2018/06/01/album/1527852289_462081.html#foto_gal_1
- Garcés-Mascareñas, B., i Sánchez Montijano, E. (abril 2017). El acuerdo UE-Turquía, un año después. Mucho más que externalización. *Centro de Estudios y Documentación Internacionales de Barcelona*. doi: B-8438-2012

Jackson, Ashley. (2009). *El coste de la guerra: Experiencias afganas del conflicto, 1978-2009*. Recuperat de www.oxfam.org/

Jefatura del Estado. (1978). *Instrumento de Adhesión de España a la Convención sobre el Estatuto de los Refugiados, hecha en Ginebra el 28 de julio de 1951, y al Protocolo sobre el Estatuto de los Refugiados, hecho en Nueva York el 31 de enero de 1967*. (Informe núm. 252, pàgines 24310 a 24328). doi: BOE-A-1978-26331

Kingsley, Patrick. (2016). *La nueva odisea: la historia de la crisis europea de refugiados*. Barcelona: Deusto.

Mars, Amanda. (14 abril 2017). Estados Unidos lanza sobre Afganistán su mayor bomba no nuclear. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2017/04/13/estados_unidos/1492102620_991509.html

Moraes, N., i Romero, H. (2016). *La crisis de los refugiados y los deberes de Europa*. Madrid: Catarata.

Morales, Agus. (2017). *No somos refugiados*. (1 ed). España: Círculo de Tiza.

Müller, E. (28 agost 2015). Austria cifra en 71 refugiados los muertos en el camión frigorífico. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2015/08/28/actualidad/1440751629_948478.html

Naïr, Sami. (2016). *Refugiados: frente a la catástrofe humanitaria una solución real*. (1 ed). Barcelona: Crítica.

Ordaz, P. (19 abril 2015). 700 inmigrantes desaparecidos tras hundirse su barco en aguas libias. *El País*. Recuperat de https://elpais.com/internacional/2015/04/19/actualidad/1429431225_038632.html

Paton, Nick. (25 febrer 2016). La guerra de Afganistán: ¿Cuál era realmente el sentido?. *CNN*. Recuperat de <https://cnnespanol.cnn.com/2016/02/25/la-guerra-de-afganistan-cual-era-realmente-el-sentido/#0>

Pride Equality International. (2017). *Desvelando la lente oculta de la realidad*. Recuperat de www.prideequality.org

Público. (14 desembre 2017). Sudán del Sur: cuatro años de guerra, más de dos millones de muertos y cero soluciones. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/internacional/sudan-del-sur-cuatro-anos.html>

Rincón, R. (12 juliol 2018). El Supremo condena al Estado por no cubrir la cuota de refugiados de la UE. *El País*. Recuperat de https://politica.elpais.com/politica/2018/07/11/actualidad/1531315081_116672.html

RTVE/AGENCIAS. (14 maig 2018). El Ejército de Israel mata a 60 palestinos en las protestas de Gaza por el traslado de la embajada de EE.UU. *RTVE*. Recuperat de <http://www.rtve.es/noticias/20180514/ejercito-israel-mata-60-palestinos-protestas-gaza-traslado-embajada-eeuu/1733340.shtml>

RTVE. (28 juny 2018). Crisis migratoria en la UE: Italia accede a la propuesta de crear centros para migrantes en el interior de la UE, con condiciones. *RTVE*. Recuperat de <http://www.rtve.es/noticias/20180628/italia-accede-propuesta-crear-centros-para-migrantes-interior-ue-condiciones/1757362.shtml>

Sánchez-Montijano, E., i Zaragoza-Cristiani, J. (juny 2017). Los Balcanes como zona tapón para refugiados, ¿un plan de la Unión Europea?. *Centro de Estudios y Documentación Internacional de Barcelona*. doi: B-8438-2012

UNHCR. (2018). *Global trends forced displacement in 2017*. Recuperat de <http://www.unhcr.org/globaltrends2017/>

Vargas, J. (20 juny 2018). Víctimas de las maras en Centroamérica: una guerra para la que no hay refugio. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/sociedad/refugiados-maras-espana-da-espalda-refugiados-huyen-maras-centroamerica.html>

Vargas, J. (21 juny 2018). Las muertes de migrantes se disparan en la frontera sur: casi 300 en lo que va de año. *Público*. Recuperat de <http://www.publico.es/sociedad/muertos-mediterraneo-muertes-migrantes-disparan-frontera-sur-300-ano.html>

YO SÓLO QUIERO
SER LIBRE

Un documental
d'Alba Serrano

Idea

El documental *Yo sólo quiero ser libre* denuncia l'incompliment d'acollida de les persones refugiades a Espanya i la violació dels drets humans de les persones refugiades que han patit les conseqüències de l'Europa fortalesa.

Sinopsis

Yo sólo quiero ser libre és un documental que tracta sobre l'experiència de les persones refugiades en aquesta mal anomenada crisi de refugiats, i que documenta com les rutes migratòries han canviat les seves vides. Les persones refugiades prenen veu per denunciar les discriminacions que pateixen en l'acollida i la dificultat d'accedir a l'asil, i critiquen l'incompliment d'acollida de persones refugiades a l'Estat Espanyol.

Argument

El documental *Yo sólo quiero ser libre* neix de la impotència i la ràbia als camps de refugiats de Grècia, i de la promesa de documentar i informar de tot el que estava passant a Europa. El títol d'aquest documental representa la manca de llibertat i la necessitat que moltes persones tenien de sentir-se lliures, mentre estaven retingudes en camps de refugiats en contra de la seva voluntat. Però en especial neix d'una frase del Bilal Hashimi, un noi de 23 anys que vam conèixer al camp de refugiats d'Oinofyta, i amb qui personalment vaig tenir molta connexió i molta amistat, que l'únic que desitjava -abans de morir ofegat en el mar Egeu- era poder ser lliure a qualsevol lloc del món.

Un documental dividit en cinc parts fonamentals que documenten l'experiència de les persones refugiades: el mal concepte de refugiat o refugiada, les causes per les quals fugen dels seus països d'origen, les rutes migratòries que segueixen per arribar fins a Europa, l'impediment i protecció d'una Europa fortalesa que ja no és terra d'oportunitats, sinó còmplice i culpable de les morts diàries al mar Mediterrani, i la manca d'acollida i vulneració dels drets humans a Espanya.

Aquest documental pretén denunciar l'incompliment de l'acollida de les 17.337 persones refugiades que havien de ser reubicades i reassentades a Espanya abans de finals del setembre de 2017. Com també, critica la manca de programes d'integració i el racisme i la discriminació que pateixen les persones refugiades, o nou benvingudes, una vegada arriben al nostre país. Ja que el racisme i la xenofòbia no ha desaparegut dels nostres carrers, al contrari, ha tornat a ressorgir encara amb més força. Durant els últims anys han augmentat intencionadament els moviments d'ultradreta i els partits feixistes que es

mobilitzen per la no acollida de persones refugiades i rebutgen a totes les persones nou vingudes o les que ja es troben des de fa anys als seus països.

No només Espanya va incomplir -i segueix incomplint- l'acord d'acollida de persones refugiades, sinó que la majoria dels Estats membres de la Unió Europea també ho han fet, i en alguns casos, fins i tot, ni tan sols van arribar a acollir ni una sola persona refugiada. L'Europa que tots i totes teníem al cap, una Europa solidària i de llibertats, s'ha convertit en una Europa fortalesa, plena de tanques i fronteres que han vulnerat els drets humans de milers de persones, amb l'objectiu de parilitzar els moviments migratoris, un objectiu que ni els murs ni el mar podran frenar mai.

Espanya va ser pionera en construir aquestes tanques i concertines per evitar la migració a la frontera sud del nostre país, provocant que milers de persones que intentaven travessar les fronteres acabessin amb talls i ferides greus, i violant sistemàticament els drets de totes aquestes persones que intentaven trobar una vida millor.

A través de l'experiència de tres persones refugiades a Catalunya, el Feras Al Malat, l'Abo Baker Yarmouki i el George Freeman, ens endinsarem en les vivències d'unes persones que, per diversos motius, han hagut de fugir dels seus països d'origen per tal de no posar la seva vida en perill. Els camins que han fet les persones refugiades han estat llargs, durs i difícils, i aquest documental ens mostra aquestes rutes migratòries tan perilloses que han acabat amb la vida de milers de persones en la recerca de refugi. A més, coneixerem la situació actual en la qual viuen en el nostre país i el sistema d'acollida i d'asil que té l'Estat Espanyol.

Com veurem, no només fugen persones des de països com Síria, també ho fan des d'Afganistan, des de Palestina o des de països africans com Sierra Leone. I no només fugen dels seus països a la recerca d'asil a causa de les guerres o els conflictes armats, també ho fan per la violència o la persecució per motius de raça, gènere o orientació sexual, com veiem en el cas de George Freeman.

A partir del coneixement i l'activisme de polítics com l'eurodiputat Ernest Urtasun, l'activista Toni Borrell o els periodistes de la revista 5W, l'Anna Surinyach i l'Agus Morales, podrem conèixer més a fons les dificultats jurídiques i socials que es troben en el seu dia a dia les persones refugiades i les mancances d'un Estat, i d'una Europa, que no inverteix en acollida ni integració, sinó que cada vegada més incrementa la seva despesa en protecció i seguretat de fronteres, i que a més fomenta i finança les guerres d'altres països a partir de la venda d'armes.

Localitzacions

El documental comença amb l'aparició d'una imatge arxiu de Proactiva Open Arms, al mar Mediterrani central, on es pot veure com un socorrista intenta salvar les vides que es troben a la deriva i com es va trobant cossos sense vida que ja s'han ofegat. Vaig decidir començar el documental amb aquesta imatge perquè era el millor resum de tot el que aquests moviments migratoris estan provocant, per la manca de vies legals i segures per part dels Estats membres de la Unió Europea, i és com el mar s'ha convertit en un llimbs entre la vida i la mort, on només algunes persones tenen la sort de sobreviure i de ser rescatats pels socorristes, i d'altres acaben ofegant-se i sent part d'una gran fosa de cadàvers al mar.

Les diverses entrevistes als col·laboradors i col·laboradores d'aquest documental s'han realitzat en espais tancats i en espais oberts. Les imatges del Feras Al Malat estan gravades a un espai obert, al carrer, en mig del barri de Gràcia a Barcelona, que és el barri que ha acollit a aquesta persona i on ell se sent més còmode. En el cas del George Freeman també són imatges al carrer, a la plaça de la Universitat de Barcelona. Com també, les imatges del Jaume Buch, responsable de la plataforma Refugees Welcome, i un voluntari d'aquesta plataforma, que són gravades en una pintada participativa al barri de Poble Nou, com veurem en altres imatges on surt aquesta pintada plena de paraules inclusives i significatives en l'experiència refugiada, i com els nens i nenes estan participant en aquesta pintada.

Per una altra banda, les imatges de l'Abo Baker Yarmouki són gravades al pati de casa seva, a Mataró, on ell fa la seva vida i ja se sent un mataroní més. En el cas de la Victoria Canalla, ens vam trobar en la mateixa tancada d'immigrants i refugiades, a l'Escola Massana de Barcelona, on ja havia estat en diversos moments participant en fòrums i xerrades, i on t'obren les portes sempre que vas per conèixer des de la proximitat les diferents experiències i vivències de les persones que es troben tancades en allà. Amb l'Ernest Urtasun vam gravar a la seu oficial de l'organització política d'Iniciativa per Catalunya Verds, al passatge del Rellotge de Barcelona, on també em vaig sentir com a casa, ja que és el lloc on vaig realitzar la meva estada de pràctiques curriculars. Amb la fotoperiodista Anna Surinyach i el periodista Agus Morales, vam quedar a la mateixa seu de la revista 5W, on tots dos treballen, a l'Open Society Foundations del carrer Elisabets de Barcelona, un local on hi ha diverses fundacions treballant. Per mi va ser un plaer conèixer el seu lloc de treball, i sobretot a alguns i algunes de les periodistes i fotoperiodistes d'aquesta revista, ja que és la revista en la qual m'agradaria treballar en

un futur. Per últim, al Toni Borrell el vaig entrevistar a LaFede.cat, un espai per diverses plataformes, organitzacions i associacions que lluiten per diferents moviments socials.

En el cas de les imatges que veiem dels camps de refugiats van ser gravades l'agost del 2016, al camp de refugiats militaritzat d'Oinofyta, a uns 45 minuts aproximadament d'Atenes (Grècia). En aquest camp vaig estar com a professora voluntària d'una petita escola de la ONG Armando Aid, on als matins estava a la llar d'infants i a la tarda donava classes d'anglès a dones grans i fèiem diverses activitats amb els nens i nenes. A més, durant tot el dia estava en el camp ajudant en altres tasques de repartiment o d'organització, o convivia amb les persones refugiades i passava una estona amb ells i elles per parlar i que m'expliquessin les seves històries o simplement per fer-los companyia. Totes aquestes imatges van ser gravades per mi, amb la voluntat i l'objectiu de realitzar un projecte audiovisual al tornar a Espanya, i amb la intenció de compartir-les i informar de tot el que estava passant en els camps on retenien a les persones.

Les imatges de la manifestació de la tancada de migrants i refugiades van ser gravades a plaça Catalunya, on es va fer una gran mobilització amb cants i percussió que denunciava la repressió d'un sistema racista i convidava a la gent a sumar-se a aquesta lluita i a la tancada.

La resta d'imatges arxiu són gravades per diferents organitzacions, mitjans de comunicació o plataformes. En el cas de les del mar Mediterrani central i el mar Egeu són de l'ONG Proactiva Open Arms, de Salvament Marítim i de Eldiario.es. Les altres imatges de l'arribada de barques a les costes de Lesbos són de Juan Carlos Mohr, i la de la gran multitud d'armilles a les costes de Lesbos és de Vicent Ribas. També hi ha imatges que mostren la ruta migratòria pels Balcans que han fet les persones refugiades, aquestes imatges són de UNHCR i d'Euronews. Hi ha un vídeo de Dron Media Studio que mostra des de la perspectiva aèria d'un dron com era el camp de refugiats d'Idomeni. Altres imatges de la guerra a Síria o a Afganistan són del mitjà de comunicació RT, de Ruptly i d'Hispan TV. Les imatges de la manifestació del "volem acollir" a Barcelona són de Sicom News, les del CIE de Barcelona són del mitjà de comunicació EFE i la intervenció de l'alcaldeessa Ada Colau en una roda de premsa és del mitjà de JRR Mundo. Algunes imatges de la frontera sud, on es mostren les tanques i concertines, i les conseqüències d'aquestes, són de La Sexta i de Baraka. A part, també veiem les fotografies de l'Anna Surinyach en les que apareix la Sara Traoré.

Personatges

En aquest documental hi col·laboren persones refugiades, que no coneixia fins al moment en què vaig entrevistar-les, com són el George Freeman, l'Abo Baker Yarmouki i el Feras Al Malat. Les plataformes que hi col·laboren són Refugees Welcome, amb la participació de Jaume Buch i un dels voluntaris; Stop Mare Mortum, amb la participació del seu portaveu Toni Borrell; i la Tancada per drets, amb la participació de Victoria Canalla. A part, també compta amb el coneixement de la fotoperiodista Anna Surinyach i el periodista Agus Morales, i el polític i eurodiputat Ernest Urtasun.

El George Freeman és una persona que va néixer i va viure a Sierra Leone fins al 2013, quan va haver de fugir per la seva orientació sexual cap a Espanya, ja que és homosexual. Va estudiar la carrera de Dret i era abogad al seu país, i per això va decidir fundar la seva organització Pride Equality International que ajudava a les persones del col·lectiu LGTBIQ a aconseguir els drets que l'Estat de Sierra Leone no els oferia per la seva orientació sexual.

Freeman va haver d'escapar de la violència i la persecució al seu país després de realitzar un informe que relatava les males condicions en les quals es trobaven les persones del col·lectiu LGTBIQ a Sierra Leone, i fins i tot el van amenaçar a mort. En el seu país la condemna per formar part del col·lectiu LGTBIQ és, o bé de 10 anys de presó, o de cadena perpetua. És per aquest motiu que va decidir marxar del seu país després que la Fundació Triàngulo i el Ministeri d'Interior a Espanya li oferissin una sortida d'emergència i l'asil al nostre país. A Espanya, i a altres països d'Europa, ha continuat amb el seu projecte de Pride Equality International, on intenta ajudar a les persones immigrants, refugiades i sol·licitants d'asil en les qüestions jurídiques i socials.

L'Abo Baker Yarmouki és d'origen palestí però va viure tota la seva vida a Síria, ja que la seva família va haver de fugir de Palestina pels conflictes amb l'exèrcit israelià. Tota la seva vida ha hagut d'aguantar que la gent a Síria li anomenés refugiat, perquè era palestí, i ara s'ha convertit en un doble refugiat quan ha arribat a Catalunya. Va haver de fugir de Síria perquè durant el servei militar el van empresonar i va decidir que potser seria millor marxar del país per no posar la seva vida en perill. Va haver de travessar moltes fronteres per arribar fins a aquí, i abans va estar al camp de refugiats d'Idomeni, on explica que va ser professor voluntari per ensenyar l'anglès als nens i nenes i fer de traductor d'àrab. Actualment viu amb una família a Mataró que l'ha acollit, i ja fa més d'un any i 8 mesos que està vivint amb ells. És un noi que sempre parla de la seva vida a

Mataró, perquè estima a Mataró i s'ha convertit en un mataroní més que admira el seu poble i estima les seves platges.

El Feras Al Malat és un sirià que ha estat acollit a Catalunya gràcies a la solidaritat dels voluntaris catalans que van crear l'Eko Camp a Vasilika (Grècia), on va estar durant mesos. És un noi que estima la música per damunt de tot, sobretot les guitarres, i que ha tingut el plaer de tocar amb el grup Txarango al Palau Sant Jordi i al festival Clownia.

Va viure a Síria tota la seva vida, a la ciutat de Damasco, on encara té a la seva família. Però va decidir fugir del seu país quan havia de realitzar el servei militar, ja que no volia participar en la guerra i perdre molts anys de la seva vida destrossant el seu país i matant a la seva gent. Va anar de Síria fins a Turquia, on va estar durant un temps en allà intentant fer una vida normal, però tot va sortir malament i va decidir venir cap a Europa.

Explica que l'estància als camps de refugiats van ser molt dures, i que en allà només estaven sobrevivint, però que ara a Catalunya se sent més lliure i és molt feliç amb tota la gent que ha conegut aquí. Dóna les gràcies als voluntaris catalans per ajudar-lo quan havia perdut tots els diners estalviats que tenia, i agraeix haver decidit finalment venir cap a Catalunya gràcies a ells.

L'Anna Surinyach és una fotoperiodista freelance que actualment està treballant a la revista 5W, que tracta temàtiques internacionals com per exemple les rutes migratòries al Mediterrani, el conflicte palestí, els camps de refugiats de Sudan del Sud o de Jordania, etc. Va començar la seva carrera com a fotoperiodista amb 22 anys, després d'estudiar la carrera de Periodisme, a partir d'un voluntariat amb l'ONG Metges Sense Fronteres que li va donar l'oportunitat de treballar amb ells en l'àmbit de la comunicació audiovisual durant molts anys.

L'Agus Morales és un periodista i director de la revista 5W, i autor del llibre *No somos refugiados*. Ha viatjat fent entrevistes, reportatges i relats per molts països, però sobretot ha estat com a corresponsal a l'Orient Mitjà, en llocs com Síria, Afganistan, Pakistán i la Índia. Actualment ha realitzat treballs periodístics al mar Mediterrani central, a la frontera sud i a diversos camps de refugiats com el de Malakal o Zaatari.

L'Ernest Urtasun és un eurodiputat del Parlament Europeu que forma part de l'organització política catalana d'Iniciativa per Catalunya Verds i del Grup dels Verds a Europa. És especialista en la temàtica de les persones refugiades i ha col·laborat defensant a organitzacions com Proactiva Open Arms en el Parlament Europeu.

Stop Mare Mortuum és una organització que neix a partir del gran naufragi de 700 persones al mar Mediterrani, com explica el seu portaveu Toni Borrell. Aquesta organització s'ha

encarregat de denunciar les morts al mar Mediterrani, l'incompliment de l'acollida de persones refugiades a Espanya i la manca de polítiques d'acollida tant a l'Estat Espanyol com a Catalunya. Va ser aquesta organització la que va denunciar per l'incompliment d'acollida de persones refugiades al Govern Espanyol, i que finalment ha guanyat la sentència i ha aconseguit que es condemni aquest incompliment al nostre país.

Refugees Welcome és una organització a escala europea que uneix a les persones refugiades amb la ciutadania per tal de compartir habitatge. És una eina que pot utilitzar qualsevol persona que tingui una habitació de més a la seva casa, com ens explica el Jaume Buch i un dels seus voluntaris, per oferir una ajuda a una persona nou vinguda que no té cap xarxa social en l'entorn en el que es troba i que necessita un lloc per viure.

A més, també vaig contactar amb altres persones relacionades amb aquesta temàtica, però finalment no vaig poder quedar amb elles per entrevistar-les. Com per exemple amb Jaume Asens, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i regidor de Ciutat Refugi, que no vaig poder entrevistar finalment per l'arribada de les 59 persones de l'Open Arms a Barcelona; Ruben Wagensberg, responsable de Casa Nostra, Casa Vostra i ara diputat del Parlament de Catalunya, que tot i voler participar en el documental no vam poder quedar per manca de temps i perquè va marxar cap a Alemanya a ajudar a una família a retrobar-se, i més tard va rebre a casa seva a una altra família de persones refugiades; amb un cap de missió de l'ONG Proactiva Open Arms, que finalment amb tots els problemes actuals no van poder ajudar-me; i finalment, amb Reza Shorkabi, una persona refugiada d'Iran que gràcies a l'ONG Proactiva Open Arms ha pogut fer el curs de socorrista i començar a treballar a les platges de Barcelona.

També vaig contactar amb altres associacions com la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat o el Sindicat Manter de Barcelona, i amb altres persones refugiades a Catalunya, però no vaig rebre cap resposta.

Recursos i referències

El primer recurs per realitzar aquest documental ha estat la meva experiència personal com a voluntària a un camp de refugiats, tot el coneixement que he anat adquirint en dos anys sobre la temàtica de les migracions i els materials gravats que vaig filmar quan estava allà.

L'experiència de les tres persones refugiades entrevistades i el contacte constant amb molts amics que vaig conèixer als camps de refugiats, i que han estat acollits arreu

d'Europa, o d'altres que encara no han aconseguit sortir dels camps o obtenir l'asil, m'ha fet ser conscient d'aquesta realitat i conèixer des de la proximitat el sistema d'asil i d'acollida dels països europeus.

Els punts de vista, les opinions i els coneixements dels activistes, periodistes i polítics que he entrevistat, i amb els que he parlat, també han estat un recurs més per realitzar aquest documental, adquirir més coneixements i saber com realitzar i dividir el documental en les parts fonamentals.

Per últim, els materials d'arxiu que he adquirit de diversos mitjans de comunicació, d'organitzacions, associacions i d'altres plataformes, m'han ajudat a posar imatges a allò que explicaven els entrevistats, i a fer que el documental sigui més demostratiu i periodístic.

Abans de realitzar aquest documental he hagut de fer una documentació prèvia i un visionat de diversos documentals per poder inspirar-me o agafar algunes idees. Algunes de les referències en les quals m'he influenciat per realitzar aquest documental han estat, per exemple, el documental *Refugiados* (2016) de Clementine Malpas i Leslie Knott, a partir del qual vaig decidir contrastar el concepte de refugiat amb el que pensaven les persones refugiades d'aquesta paraula, i donar a entendre com aquesta paraula té algunes connotacions negatives que infravaloren a la persona que és anomenada d'aquesta manera. En aquest cas, també vaig voler agafar algunes idees del llibre d'Agus Morales, *No somos refugiados*, on la principal idea també era contrastar la definició de "refugiat", i també em vaig inspirar en la divisió dels capítols per realitzar tant la part teòrica com la pràctica.

Per una altra banda, el documental *Diaspora*, de The Worldwide Tribe, que es va rodar en el camp de refugiat d'Oinofyta on jo vaig estar com a voluntària, també em va ajudar a agafar idees sobre com volia que fos l'estructura del documental o quines preguntes volia fer a l'hora de realitzar les entrevistes a les persones refugiades. A part, també vaig influenciar-me de la lletra dels títols, ja que volia que el meu documental fos simple i, des d'una perspectiva estètica, no es veiés sobrecarregat.

Per últim, la idea d'afegir materials d'arxiu de diversos mitjans de comunicació i d'organitzacions o plataformes, la vaig tenir a partir del visionat dels diversos curtmétratges que s'han fet per l'informe audiovisual d'Irídia, Fotomovimiento i Novact, que han col·laborat conjuntament per realitzar cinc vídeos sobre la frontera sud. Els diferents temes en els quals han dividit aquest informe també em van influenciar a l'hora

de dividir el meu documental, ja que diferenciava les parts en les rutes migratòries, l'arribada, els CIE, les dones immigrants i l'acollida.

Estructura (Guió tècnic)

Escenes	Pla	Moviments de càmera	Tipus de pla	Angle de càmera	Personatge	Transició	Acció	So
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Música afgana
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Música afgana
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Música afgana
1.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Socorrista i persones refugiades	Fos a negre	Un socorrista intenta rescatar a les persones al mar	Persones cridant i aigua del mar
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	-
1.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
2.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
3.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
4.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
5.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
6.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
7.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
8.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Bomba

9.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
10.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
11.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
12.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla americà	Pla contrapicat	Soldat	-	Soldat disparant	Veü Feras
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla contrapicat	Soldats	-	Soldats disparant	Veü Feras
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Població síria	-	Gent corrent	Veü Feras
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla americà	Pla picat	Soldat	-	Soldat disparant	Veü Feras
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Soldat	-	Soldat llençant una bomba	Veü Feras
13. GUERRA/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	Soldat	-	Soldat disparant	Veü Feras
14.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
15.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Bomba a Síria	Veü Agus
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla picat	Població síria	-	Èxode de gent	Veü Agus
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla americà	Pla normal	Població síria	-	Èxode de gent	Veü Agus
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Població síria	-	Èxode de gent	Veü Agus
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	Població síria	-	Èxode de gent	Veü Agus
16.GUERRA/EXTERIOR/DIA	6	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Població síria	-	Èxode de gent	Veü Agus
17.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
18.GUERRA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	-	-	Síria destruïda	Veü Anna i Abo Baker

18.GUERRA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	-	-	Síria destruïda	Veü Agus
18.GUERRA/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	-	-	Bomba a Síria	Veü Agus
19.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
20.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
21.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
22.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Bomba a Afganistan	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Soldats	-	Passen cotxes de la policia	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	-	-	Bomba a Afganistan	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	-	-	Bomba a Afganistan	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	5	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Població afgana	-	Mesquita a Afganistan	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Població afgana	-	Mesquita a Afganistan	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	7	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	Població afgana	-	Cotxe bomba	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	8	Càmera fixa	Pla americà	Pla contrapicat	Soldats	-	Soldats i cotxe de l'exèrcit	Veü Agus
23.GUERRA/EXTERIOR/DIA	9	Càmera fixa	Pla americà	Pla contrapicat	Població afgana	-	Població afgana plorant	Veü Agus
24.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Veü persona refugiada
25.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras

26.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
27.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
28.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
29.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Socorristes i persona refugiada	-	Salvament al mar Egeu	Veus socorristes
30.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Feras
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Feras
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Feras
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	4	Càmera en zoom	Pla americà	Pla normal	Nena refugiada, el seu pare i el socorrista	-	Arribada d'una barca	Veü Feras
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla americà	Pla normal	Dona refugiada	-	Arribada d'una barca i caiguda de la dona	Veü Feras
31.LESBOS/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Barca abandonada a la costa	Veü Feras
32.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
33.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Abo Baker
34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla americà	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Abo Baker

34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	3	Càmera en zoom	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Arribada d'una barca	Veü Abo Baker
34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	4	Càmera en travelling	Primer pla	Pla normal	Nena refugiada	-	Arribada d'una barca	Veü Abo Baker i Ernest
34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Nena refugiada	-	Arribada d'una barca	Veü Ernest
34.LESBOS/EXTERIOR/DIA	5	Càmera en travelling	Primer pla	Pla normal	Nena refugiada	-	Arribada d'una barca	Veü Ernest i Anna
35.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
36.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Anna
36.MAR/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Anna
36.MAR/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Primer pa	Pla cenital	Dones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Anna
37.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
38.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
39.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
40.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
41.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla picat	Dones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü dones refugiades
42.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
43.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades i socorristes	Dissolució	Morts en el mar	Veü Anna
43.MAR/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla picat	Persones refugiades i socorristes	Dissolució	Morts en el mar	Veü Anna

43.MAR/EXTERIOR/DIA	3	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Anna
43.MAR/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Anna
44.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
45.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en zoom	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Agus
45.MAR/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Agus
45.MAR/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Agus
45.MAR/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat en el mar	Veü Agus
46.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
47.FOTOGRAFIA	1	Càmera en zoom	Primer pla	Pla normal	Sara Traoré	-	Fotografia de Sara Traoré	Veü Anna
47.FOTOGRAFIA	2	Càmera en zoom	Primer pla	Pla normal	Sara Traoré	-	Fotografia de Sara Traoré	Veü Anna
47.FOTOGRAFIA	3	Càmera en zoom	Primer pla	Pla normal	Sara Traoré	-	Fotografia de Sara Traoré	Veü Anna
48.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
49.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
50.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
51.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
52.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en zoom	Pla general	Pla normal	-	-	Barca abandonada al mar	Veü Toni
53.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus

54.LESBOS/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	-	-	Armillles a Lesbos	Veü Agus i Anna
54.LESBOS/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla mig	Pla picat	Home refugiat i voluntari	-	Arribada a Lesbos	Veü Anna
54.LESBOS/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Dona refugiada	-	Arribada a Lesbos	Veü Anna i Agus
54.LESBOS/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Home refugiat i voluntaris	-	Arribada a Lesbos	Veü Agus
54.LESBOS/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Dona refugiada i voluntaris	-	Arribada a Lesbos	Veü Agus
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Veü Miguel Urbán
55.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Ernest
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Ernest i Toni
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	6	Càmera en zoom	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
56.RUTES/EXTERIOR/DIA	7	Càmera en zoom	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
57.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
58.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
59.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest

60.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Frontera	Veü Agus
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	Policia	-	Frontera	Veü Agus
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Agus
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Toni
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Toni
61.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Toni
62.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
63.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Ernest
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Ernest
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Ernest
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades i policies	-	Frontera	Veü Ernest
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Nena refugiada	-	Frontera	Veü Ernest
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera	Veü Toni
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	7	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	8	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni
64.FRONTERES/EXTERIOR/DIA	9	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Persones refugiades	-	Rutes migratòries	Veü Toni

65.LESBOS/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Dormint al port	Veü Toni
65.LESBOS/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Dormint al port	Veü Toni
65.LESBOS/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Dormint al port	Veü Toni
65.LESBOS/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Documentació a Lesbos	Veü Toni
66.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
67.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
68.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
69.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
70.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
71.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
72.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
73.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
74.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
75.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
76.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Anna Surinyach	-	Entrevista a l'Anna	Veü Anna
75.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
76.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
77.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni

78.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
79.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
80.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Veü Marina Albiol
81.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
82.IDOMENI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Camp d'Idomeni	Veü Feras
82.IDOMENI/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Camp d'Idomeni	Veü Feras
82.IDOMENI/EXTERIOR/DIA	3	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Camp d'Idomeni	Veü Feras
82.IDOMENI/EXTERIOR/DIA	4	Càmera en travelling	Pla general	Pla picat	Persones refugiades	-	Camp d'Idomeni	Veü Feras
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla detall	Pla picat	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni i Abo Baker
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Abo Baker
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Nen refugiat	-	Camp d'Oinofyta	Veü Abo Baker
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Abo Baker
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	5	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	6	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras
83.CAMP/EXTERIOR/DIA	7	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras i Abo Baker
84.CAMP/INTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Abo Baker
84.CAMP/INTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Abo Baker

84.CAMP/INTERIOR/DIA	3	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Nens refugiats	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
84.CAMP/INTERIOR/DIA	4	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Nens refugiats	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Feras
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	6	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	7	Càmera en travelling	Pla detall	Pla normal	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	8	Càmera en travelling	Pla detall	Pla normal	-	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
85.CAMP/EXTERIOR/DIA	8	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Nen refugiat	-	Camp d'Oinofyta	Veü Toni
86.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
87.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
88.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
89.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
90.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
TÍTOL	1	-	-	-	-	-	-	Veü Jorge Fernández
91.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest

92.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Manifestació Barcelona	Veü Toni
92.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Manifestació Barcelona	Veü Toni
92.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Dones	-	Manifestació Barcelona	Veü Toni
92.CARRER/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones	-	Manifestació Barcelona	Veü Toni
92.CARRER/EXTERIOR/DIA	5	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones	-	Manifestació Barcelona	Veü Toni
93.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
94.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
95.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
96.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
97.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
98.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
99.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
100.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
101.PREMSA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Ada Colau	-	Roda de premsa	Veü Ada
102.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
103.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
104.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla contrapicat	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
105.MAR/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat al mar	Veü Toni

105.MAR/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en zoom	Pla general	Pla cenital	Persones refugiades	-	Rescat al mar	Veü Toni
105.MAR/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla cenital	Persones refugiades	-	Rescat al mar	Veü Toni
105.MAR/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat al mar	Veü Toni
105.MAR/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Rescat al mar	Veü Toni
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	6	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
106.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	7	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Persones refugiades	-	Frontera sud	Veü Ernest
107.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
108.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
109.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
110.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
111.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla contrapicat	-	-	Concertines	Veü Ernest
112.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
112.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Fabricant concertines	Veü Ernest

113.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	-	-	Concertines	Veü Ernest
114.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
114.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla contrapicat	-	-	Sang	Veü Ernest
114.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	3	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
114.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	4	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
115.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Concertines	Veü Ernest
116.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Treballadors	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
116.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Treballadors	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
117.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
118.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Concertines	Veü Ernest
119.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	Treballadors	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
119.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
120.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Concertines	Veü Ernest
121.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
122.FÀBRICA/INTERIOR /DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Fabricant concertines	Veü Ernest
123.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Concertines	Veü Ernest
123.FRONTERA/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	Concertines	Veü Ernest
124.FRONTERA/EXTERIOR/NIT	1	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Ferides	Veü Ernest
125.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
126.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla contrapicat	-	-	Contador de persones	Veü TV
126.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Contador de persones	Veü TV
126.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	Contador de persones	Veü TV
127.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker

128.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
129.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
130.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
131.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
132.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
133.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
134.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
135.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
136.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
137.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni
138.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
139.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
140.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
141.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla americà	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Veü Vicky
141.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla detall	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Veü Vicky
141.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmera en travelling	Pla mig	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Veü Vicky
142.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	-	-	CIE Barcelona	Veü Vicky
142.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	-	-	CIE Barcelona	Veü Vicky
142.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	-	-	CIE Barcelona	Veü Vicky

143.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
144.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
145.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera en travelling	Pla detall	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	4	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	5	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	6	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	7	Càmera fixa	Pla detall	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
146.CARRER/EXTERIOR/DIA	8	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Manifestants	-	Manifestació Barcelona	Cants
147.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
148.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
149.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
150.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
151.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
152.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a Vicky	Veü Vicky
153.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George

154.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Jaume Buch	-	Entrevista al Jaume	Veü Jaume
155.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
156.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Jaume Buch	-	Entrevista al Jaume	Veü Jaume
157.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Voluntari	-	Entrevista al voluntari	Veü voluntari
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla detall	Pla picat	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	2	Càmara en travelling	Pla detall	Pla normal	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	3	Càmara fixa	Pla detall	Pla picat	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	4	Càmara en travelling	Pla detall	Pla picat	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	5	Càmara en travelling	Pla detall	Pla cenital	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	6	Càmara fixa	Pla general	Pla normal	Voluntaris i nens	-	Pintada participativa	Veü Jaume
158.CARRER/EXTERIOR/DIA	7	Càmara en travelling	Pla detall	Pla normal	-	-	Pintada participativa	Veü Jaume
159.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Jaume Buch	-	Entrevista al Jaume	Veü Jaume
160.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Voluntari	-	Entrevista al voluntari	Veü voluntari
161.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Jaume Buch	-	Entrevista al Jaume	Veü Jaume
162.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Voluntari	-	Entrevista al voluntari	Veü voluntari
163.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Primer pla	Pla normal	Feras Al Malat	-	Entrevista al Feras	Veü Feras
164.SALA/INTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Primer pla	Pla normal	Agus Morales	-	Entrevista a l'Agus	Veü Agus
165.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmara fixa	Pla mig	Pla normal	Toni Borrell	-	Entrevista al Toni	Veü Toni

166.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
167.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
168.PATI/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Abo Baker Yarmouki	-	Entrevista a l'Abo Baker	Veü Abo Baker
169.CARRER/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	George Freeman	-	Entrevista al George	Veü George
170.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
171.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a la Vicky	Veü Vicky
172.OFICINA/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla mig	Pla normal	Ernest Urtasun	-	Entrevista a l'Ernest	Veü Ernest
173.PATI/INTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Primer pla	Pla normal	Vicky Canalla	-	Entrevista a la Vicky	Veü Vicky
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	-
TÍTOL	1	-	-	-	-	Fos a negre	-	Música afgana
174.CAMP/EXTERIOR/DIA	1	Càmera fixa	Pla general	Pla normal	Nen refugiat	-	Nen saludant a càmera	Música afgana
174.CAMP/EXTERIOR/DIA	2	Càmera fixa	Pla americà	Pla normal	Alba i nena refugiada	-	Jugant	Música afgana
174.CAMP/EXTERIOR/DIA	3	Càmera en travelling	Pla general	Pla normal	Voluntàries i alumnes	-	Ballant salsa	Música afgana
174.CAMP/EXTERIOR/DIA	4	Càmera fixa	Pla sencer	Pla normal	Alba i nen refugiat	-	Jugant amb el gos	Música afgana
CRÈDITS	1	Càmera fixa	Pla americà	Pla normal	Bilal Hashimi	Fos a negre	Bilal cantant	Veü Bilal